

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Vissa inkomstskatte- och socialavgiftsfrågor inför budgetpropositionen för 2015

Oktober 2014

Promemorians huvudsakliga innehåll

Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2015 föreslå vissa förändringar på inkomstskatte- och socialavgiftsområdet. En promemoria med förslag har därför tagits fram inom Finansdepartementet.

Följande förslag behandlas i denna promemoria.

- Sänkt skatt för pensionärer
- Avtrappning av jobbskatteavdraget
- Uppräkningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2015
- Särskild löneskatt för äldre
- Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga
- Komplettering av förslaget om begränsning av avdragsrätten för privat pensionssparande
- Slopad skattereduktion för läxhjälp
- Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter

Förslagen föranleder ändringar i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, inkomstskattelagen (1999:1229), socialavgiftslagen (2000:980) samt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Innehållsförteckning

1	Lagtext.....	5
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	5
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	8
1.3	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	9
1.4	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	16
1.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	18
2	Sänkt skatt för pensionärer.....	19
2.1	Överväganden och förslag.....	19
2.2	Konsekvensanalys	25
3	Avtrappning av jobbskatteavdraget.....	27
3.1	Gällande rätt	27
3.2	Jobbskatteavdraget trappas av för höga inkomster	29
3.3	Konsekvensanalys	36
4	Uppräkningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2015	37
4.1	Gällande rätt	37
4.2	Uppräkningen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2015 begränsas	38
4.3	Konsekvensanalys	38
5	Särskild löneskatt för äldre.....	41
5.1	Bakgrund	41
5.2	Särskild löneskatt införs för äldre.....	41
5.3	Konsekvensanalys	42
6	Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga.....	45
6.1	Gällande rätt	45
6.2	Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga	48
6.3	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	50
6.4	Konsekvensanalys	51
7	Komplettering av förslaget om begränsning av avdragsrätten för privat pensionssparande.....	54
7.1	Bakgrund	54
7.2	Överväganden och förslag.....	54
7.3	Konsekvensanalys	55
8	Slopad skattereduktion för läxhjälp	55
8.1	Bakgrund	55
8.2	Överväganden och förslag.....	56
8.3	Konsekvensanalys	56
9	Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter	58

9.1	Gällande rätt	58
9.2	Överväganden och förslag.....	59
9.3	Konsekvensanalys	60
10	Författningskommentar.....	61
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	61
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	63
10.3	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	64
10.4	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	66
10.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	67

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Särskild löneskatt ska för varje år betalas till staten med 24,26 procent på

Särskild löneskatt ska för varje år betalas till staten *med 8,5 procent på sådan ersättning som avses i 2 kap. 10 och 11 §§ socialavgiftslagen (2000:980) till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och i övrigt* med 24,26 procent på

1. ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknas av arbetsgivare till förmån för arbetstagare,

2. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten, kommun eller kommunalförbund som arbetsgivare eller av Sveriges Kommuner och Landsting eller det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpension, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen eller liknande garanti tecknats av kommun, kommunalförbund eller Sveriges Kommuner och Landsting,

3. avgångsersättning som omfattas av s.k. trygghetsavtal,

4. ersättning som utges enligt gruppsjukförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgör komplement till sjukersättning eller till aktivitetsersättning,

5. ersättning som utges på grund av ansvarighetsförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utges i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst,

6. bidrag som en arbetsgivare lämnar till

– en sådan vinstandelsstiftelse som avses i 25 kap. 21 § socialförsäkringsbalken om ersättningar från stiftelsen är avgiftsfria enligt 2 kap. 18 § socialavgiftslagen

– en sådan vinstandelsstiftelse som avses i 25 kap. 21 § socialförsäkringsbalken om ersättningar från stiftelsen är avgiftsfria enligt 2 kap. 18 § socialavgiftslagen,

¹ Senaste lydelse 2010:1244.

(2000:980), eller

eller

– en annan juridisk person med motsvarande ändamål med undantag för bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Skattskyldig är den som utgett sådan ersättning eller sådant bidrag som avses i första stycket.

Skattskyldig är den som utgett sådan ersättning eller sådant bidrag som avses i första stycket. *I fråga om sådan för mottagaren skattepliktig intäkt som utgörs av rabatt, bonus eller annan ersättning på grund av kundtrohet eller liknande, är den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för ersättningen skattskyldig enligt denna lag. I fråga om sådan förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) är den i vars tjänst rättigheten förvärvats skattskyldig enligt denna lag. I fråga om annan för mottagaren skattepliktig intäkt i form av ersättning som utgetts av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person och som har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som utgett ersättningen, är den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige skattskyldig enligt denna lag.*

Vid bestämmande av skatteunderlaget tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4–15 och 17–25 §§ socialavgiftslagen.

Vid bestämmande av skatteunderlaget enligt första stycket 5 ska bortses från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter samt från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmäls till allmän försäkringskassa eller Försäkringskassan efter utgången av juni 1993. Detta gäller dock endast ersättning som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

2 §²

En enskild person eller ett dödsbo *skall* för varje år till staten betala särskild löneskatt med 24,26 procent på överskott av

En enskild person eller ett dödsbo *ska* för varje år till staten betala särskild löneskatt med 24,26 procent på överskott av

² Senaste lydelse 2006:1339.

passiv näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) här i landet samt på ersättning som utges enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i 15 kap. 9 § inkomstskattelagen eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda lagrum till den del ersättningen utges i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst. Om en skattskyldig *avlidit under året skall* särskild löneskatt betalas med 24,26 procent på inkomst som avses i 3 kap. 3–8 §§ socialavgiftslagen (2000:980).

passiv näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) här i landet samt på ersättning som utges enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i 15 kap. 9 § inkomstskattelagen eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda lagrum till den del ersättningen utges i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst. Om en skattskyldig *vid årets ingång har fyllt 65 år eller inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken ska* särskild löneskatt betalas med 8,5 procent eller om en skattskyldig *avlidit under året* med 24,26 procent på inkomst som avses i 3 kap. 3–8 §§ socialavgiftslagen (2000:980).

Vid beräkning av skatteunderlaget gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 3 kap. 9–11 §§ och 12 § första och andra styckena socialavgiftslagen.

Skatt betalas inte då skatteunderlaget understiger 1 000 kronor.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
  2. Bestämmelsen i 1 § i den nya lydelsen tillämpas på ersättning som betalas ut efter den 31 december 2014.
  3. Bestämmelsen i 2 § i den nya lydelsen tillämpas på inkomst som uppbärs efter den 31 december 2014. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2014 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Allmän löneavgift tas ut med 9,88 procent av underlaget och tillfaller staten.

För dem som vid årets ingång inte har fyllt 26 år tas löneavgiften ut med en fjärdedel av procenttalet och anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Bestämmelsen i 3 § i den äldre lydelsen tillämpas fortfarande på lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut före den 1 januari 2016. På lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 3 § löneavgiften tas ut med fem åttiondelar i stället för en fjärdedel av procenttalet.

3. Bestämmelsen i 3 § i den äldre lydelsen tillämpas fortfarande på inkomst enligt 2 § som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst enligt 2 § som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 3 § löneavgiften tas ut med fem åttiondelar i stället för en fjärdedel av procenttalet.

Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret.

¹ Senaste lydelse 2012:756.

1.3 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 42 kap. 6 §, 59 kap. 5 och 14 §§, 63 kap. 3 a §, 65 kap. 5 § samt 67 kap. 7, 8 och 13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

42 kap.

6 §

Förvaltningsutgifter får dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 1 000 kronor.

Förvaltningsutgifter får *inte* dras av.

59 kap.

5 §

Pensionssparavdraget får inte heller överstiga 12 000 kronor med tillägg enligt andra och tredje styckena.

Pensionssparavdraget får inte heller överstiga 1 800 kronor med tillägg enligt andra och tredje styckena.

För avdragsgrundande inkomst av anställning är tillägget, om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning, 35 procent av inkomsten, dock högst 10 prisbasbelopp.

För avdragsgrundande inkomst av aktiv näringsverksamhet är tillägget 35 procent av inkomsten, dock högst 10 prisbasbelopp.

14 §

Om den skattskyldige ska göra pensionssparavdrag både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag, får han upp till 12 000 kronor fritt fördela avdraget mellan näringsverksamheten och allmänna avdrag.

Om den skattskyldige ska göra pensionssparavdrag både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag, får han upp till 1 800 kronor fritt fördela avdraget mellan näringsverksamheten och allmänna avdrag.

Nuvarande lydelse

63 kap.

3 a §²

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

Fastställd förvärvsinkomst

Särskilt belopp

överstiger inte 0,99 prisbasbelopp

0,682 prisbasbelopp

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2013:960.

överstiger 0,99 men inte 1,105 prisbasbelopp	0,880 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,105 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,753 prisbasbelopp <i>minskat</i> med 8,5 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	0,208 prisbasbelopp <i>ökat med 11,5 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
överstiger 3,11 men inte 3,69 prisbasbelopp	21,5 procent av den fastställda förvärvsinkomsten <i>minskat med 0,103 prisbasbelopp</i>
överstiger 3,69 men inte 4,785 prisbasbelopp	0,322 prisbasbelopp <i>ökat med 10 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
överstiger 4,785 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,753 prisbasbelopp ökat med 1 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 7,88 men inte 12,43 prisbasbelopp	1,541 prisbasbelopp minskat med 9 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 12,43 prisbasbelopp	0,422 prisbasbelopp

Föreslagen lydelse

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

<u>Fastställd förvärvsinkomst</u>	<u>Särskilt belopp</u>
överstiger inte 0,99 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,99 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,609 prisbasbelopp <i>ökat med 4,9 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	0,741 prisbasbelopp

överstiger 3,11 men inte 3,77 0,430 prisbasbelopp ökat med 10 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

överstiger 3,77 men inte 5,4 0,807 prisbasbelopp prisbasbelopp

överstiger 5,4 men inte 7,88 0,753 prisbasbelopp ökat med 1 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

överstiger 7,88 men inte 12,4 1,541 prisbasbelopp minskat med 9 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

överstiger 12,43 prisbasbelopp 0,422 prisbasbelopp

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

65 kap.

5 §³

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster

– 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, och

– 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 420 800 kronor för beskattningsåret 2014 och en övre skiktgräns på 602 600 kronor för beskattningsåret 2014.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 421 800 kronor för beskattningsåret 2015 och en övre skiktgräns på 616 100 kronor för beskattningsåret 2015.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående beskattningsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska de skiktgränser som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

³ Senaste lydelse 2013:1080.

67 kap.

Nuvarande lydelse

7 §⁴

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige   Skattereduktion

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 2,94 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 33,2 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 2,94 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 2,94 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,584 prisbasbelopp och 11,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 2,94 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,155 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Föreslagen lydelse

7 §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

⁴ Senaste lydelse 2013:960.

Arbetsinkomst som beskattas i Skattereduktion
Sverige

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 0,91 men inte 2,94 prisbasbelopp skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 33,2 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 2,94 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 2,94 men inte 8,08 prisbasbelopp skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,584 prisbasbelopp och 11,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 2,94 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 8,08 prisbasbelopp *men inte 13,48 prisbasbelopp* skillnaden mellan 2,155 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 13,48 prisbasbelopp skillnaden mellan å ena sidan skattesatsen för kommunal inkomstskatt multiplicerad med 2,155 prisbasbelopp minskat med grundavdraget och å andra sidan 3 procent av arbetsinkomsterna minskade med 13,48 prisbasbelopp

Om beräkningen enligt första stycket medför att skattereduktionen blir negativ, anses skattereduktionen vara noll.

Nuvarande lydelse

8 §⁵

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

⁵ Senaste lydelse 2009:197.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige   Skattereduktion

överstiger 100 000 kronor	20 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 100 000 kronor men inte 300 000 kronor	summan av 15 000 kronor och 5 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 300 000 kronor	30 000 kronor

Föreslagen lydelse

8 §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år uppgår skattereduktionerna för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige   Skattereduktion

överstiger 100 000 kronor	20 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 100 000 kronor men inte 300 000 kronor	summan av 15 000 kronor och 5 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 300 000 kronor men inte 600 000 kronor	30 000 kronor
överstiger 600 000 kronor	skillnaden mellan 30 000 kronor och 3 procent av arbetsinkomsterna minskade med 600 000 kronor

Om beräkningen enligt första stycket medför att skattereduktionerna blir negativ, anses skattereduktionerna vara noll.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §⁶

Med hushållsarbete avses vid tillämpningen av detta kapitel följande.

1. Städarbete eller annat rengöringsarbete som utförs i bostaden.
  2. Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
  3. Matlagning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden.
  4. Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
  5. Häck- och gräsklippning samt krattning och ogräsrensning som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
  6. Barnpassning som utförs i
6. Barnpassning som inte mer än

⁶ Senaste lydelse 2012:829.

eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.

i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.

7. Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.

8. Hjälp med läxor och annat skolarbete till elever i skolformer som avses i 10–13, 15 och 18 kap. samt 24 kap. 2–7 §§ skollagen (2010:800) när hjälpen utförs i eller i nära anslutning till bostaden.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Bestämmelserna i 42 kap. 6 §, 63 kap. 3 a §, 65 kap. 5 § samt 67 kap. 7, 8 och 13 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2014.

3. De nya bestämmelserna i 59 kap. 5 och 14 §§ tillämpas första gången för försäkringspremier som betalas och inbetalningar på pensionssparkonton som görs efter den 31 december 2014. Äldre bestämmelser gäller för premier som betalats respektive inbetalningar som gjorts före den 1 januari 2015.

4. Om beskattningsåret påbörjats men inte avslutats före ikraftträdandet tillämpas 59 kap. 5 och 14 §§ i den äldre lydelsen för försäkringspremier som betalats och inbetalningar på pensionssparkonton som gjorts under beskattningsåret men före ikraftträdandet. I fråga om premier som betalats och inbetalningar som gjorts efter ikraftträdandet gäller att avdrag får göras för dessa bara till den del som avdragsutrymmet beräknat enligt 59 kap. 5 § i den nya lydelsen överstiger avdraget för premier som betalats respektive inbetalningar som gjorts under beskattningsåret men före ikraftträdandet.

1.4 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980)
dels att 2 kap. 28 § och 3 kap. 15 a § ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 28 § och 3 kap. 15 a § ska utgå,
dels att 2 kap. 29 § och 3 kap. 18 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

29 §¹

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna ska avdrag göras enligt 31 §, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 27 eller 28 §.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 27 §.

3 kap.

18 §²

Vid beräkning av egenavgifter ska avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 13 §.

Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,

2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor, och

3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret har fyllt 26 *men inte* 65 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 16 §.

3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret *inte* har fyllt 65 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 16 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Den upphävda bestämmelsen i 2 kap. 28 § och bestämmelsen i 2 kap. 29 § i den äldre lydelsen tillämpas fortfarande på ersättning som betalas ut före den 1 januari 2016. På ersättning som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av 2 kap. 28 §, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga arbetsgivaravgifterna betalas.

¹ Senaste lydelse 2013:961.

² Senaste lydelse 2013:1013.

3. Den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 15 a § och bestämmelsen i 3 kap. 18 § i den äldre lydelsen tillämpas fortfarande på inkomst som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av 3 kap. 15 a §, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga egenavgifterna betalas.

Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. För den del av underlaget som *arbetsgivaravgifterna beräknas på enligt 2 kap. 28 § socialavgiftslagen (2000:980) eller som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen*, får avdraget inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § samma lag. Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980), får avdraget inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § samma lag. Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 2 § första stycket.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. De nya bestämmelserna tillämpas på ersättning som betalas ut efter den 31 december 2014.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2007:286.

² Senaste lydelse 2013:964.

2 Sänkt skatt för pensionärer

2.1 Överväganden och förslag

Promemorians förslag: Det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år förstärks på så sätt att skillnaden i beskattning mellan lön och pension avskaffas helt för inkomster upp till ca 120 000 kronor per år. Det förhöjda grundavdraget förstärks även för pensionärer med inkomster upp till ca 240 000 kronor per år. Sammanlagt minskar skatten för personer som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år med 1,98 miljarder kronor.

För beskattningsåret 2015 ska den förhöjda delen av grundavdraget beräknas på följande sätt:

– För inkomster upp till och med 0,99 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen av grundavdraget till 0,687 prisbasbelopp.

– För inkomster som överstiger 0,99 men inte 1,11 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av inkomsterna.

– För inkomster som överstiger 1,11 men inte 2,72 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,609 prisbasbelopp ökat med 4,9 procent av inkomsterna.

– För inkomster som överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,741 prisbasbelopp.

– För inkomster som överstiger 3,11 men inte 3,77 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,430 prisbasbelopp ökat med 10 procent av inkomsterna.

– För inkomster som överstiger 3,77 men inte 5,4 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,807 prisbasbelopp.

– För inkomster som överstiger 5,4 men inte 7,88 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,753 prisbasbelopp ökat med 1 procent av inkomsterna.

– För inkomster som överstiger 7,88 men inte 12,43 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 1,541 prisbasbelopp minskat med 9 procent av inkomsterna.

– För inkomster som överstiger 12,43 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,422 prisbasbelopp.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: Sedan den 1 januari 2009 finns ett s.k. förhöjt grundavdrag för pensionärer. Bestämmelserna om det förhöjda grundavdraget finns i 63 kap. 3 a § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Regleringen innebär att grundavdraget uppgår till grundavdragsbeloppet enligt 63 kap. 3 § IL med tillägg av ett särskilt belopp som anges för vissa inkomstintervall.

Pension är uppskjuten lön men beskattas i dag hårdare än löneinkomster, eftersom pension inte omfattas av jobbskatteavdraget. Skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension bör tas bort. Av kostnadsskäl måste detta ske i flera steg. Som ett första steg föreslås att skillnaden i beskattning mellan lön och pension avskaffas helt för inkomster upp till ca 120 000 kronor per år samtidigt som skatten även

sänks något för pensionärer med inkomster upp till ca 240 000 kronor per år. En lämplig åtgärd för detta bedöms vara att förstärka det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år.

Förstärkningens utformning

När det gäller utformningen av förstärkningen bedöms det som lämpligt att så långt som möjligt bibehålla den utformning av det förhöjda grundavdraget som infördes 2011 där grundavdraget trappas upp i ett inledande intervall. För att ta bort skillnaden i beskattning för lägre inkomstnivåer föreslås en kraftigare upptrappning av grundavdraget till 2,72 prisbasbelopp så att det förhöjda grundavdragets högsta värde uppnås vid lägre inkomster. Grundavdraget är därefter lika stort inom ett inkomstintervall innan det trappas av tillbaka till tidigare utformning.

I Tabell 2.1 och Tabell 2.2 redovisas nuvarande särskilda belopp respektive det nya särskilda beloppet i olika inkomstintervall för beskattningsåret 2015. Det förhöjda grundavdraget, dvs. grundavdraget med tillägg av det särskilda beloppet, redovisas för olika inkomster dels i termer av prisbasbelopp och andel av fastställd förvärvsinkomst i Tabell 2.3 och dels i termer av kronor i Tabell 2.4.

Tabell 2.1 Nuvarande särskilt belopp för personer över 65 år

Fastställd förvärvsinkomst (FFI)		Nuvarande särskilt belopp
	0,99 PBB	0,682 PBB
0,99 PBB –	1,105 PBB	0,880 PBB - 0,2 FFI
1,105 PBB –	2,72 PBB	0,753 PBB - 0,085 FFI
2,72 PBB –	3,11 PBB	0,208 PBB + 0,115 FFI
3,11 PBB –	3,69 PBB	0,215 FFI - 0,103 PBB
3,69 PBB –	4,785 PBB	0,322 PBB + 0,1 FFI
4,785 PBB –	7,88 PBB	0,753 PBB + 0,01 FFI
7,88 PBB –	12,43 PBB	1,541 PBB - 0,09 FFI
12,43 PBB –		0,422 PBB

Anm: PBB = Prisbasbelopp, 44 500 kronor 2015. FFI = Fastställd förvärvsinkomst.
Källa: Egna beräkningar.

Tabell 2.2 Nytt särskilt belopp för personer över 65 år

Fastställd förvärvsinkomst (FFI)		Nytt särskilt belopp
	0,99 PBB	0,687 PBB
0,99 PBB	– 1,11 PBB	0,885 PBB - 0,2 FFI
1,11 PBB	– 2,72 PBB	0,609 PBB + 0,049 FFI
2,72 PBB	– 3,11 PBB	0,741 PBB
3,11 PBB	– 3,77 PBB	0,430 PBB + 0,1 FFI
3,77 PBB	– 5,4 PBB	0,807 PBB
5,4 PBB	– 7,88 PBB	0,753 PBB + 0,01 FFI
7,88 PBB	– 12,43 PBB	1,541 PBB - 0,09 FFI
12,43 PBB	–	0,422 PBB

Anm: PBB = Prisbasbelopp, 44 500 kronor 2015. FFI = Fastställd förvärvsinkomst.
Källa: Egna beräkningar.

Tabell 2.3 Förhöjt grundavdrag för personer över 65 år enligt förslaget

Fastställd förvärvsinkomst (FFI)		Förhöjt grundavdrag
	1,11 PBB	1,11 PBB
1,11 PBB	– 2,72 PBB	0,834 PBB + 0,249 FFI
2,72 PBB	– 3,77 PBB	1,511 PBB
3,77 PBB	– 5,4 PBB	1,888 PBB - 0,1 FFI
5,4 PBB	– 12,43 PBB	1,834 PBB - 0,09 FFI
12,43 PBB	–	0,715 PBB

Anm: PBB = Prisbasbelopp, 44 500 kronor 2015. FFI = Fastställd förvärvsinkomst.
Källa: Egna beräkningar.

Tabell 2.4 Förhöjt grundavdrag för personer över 65 år enligt förslaget

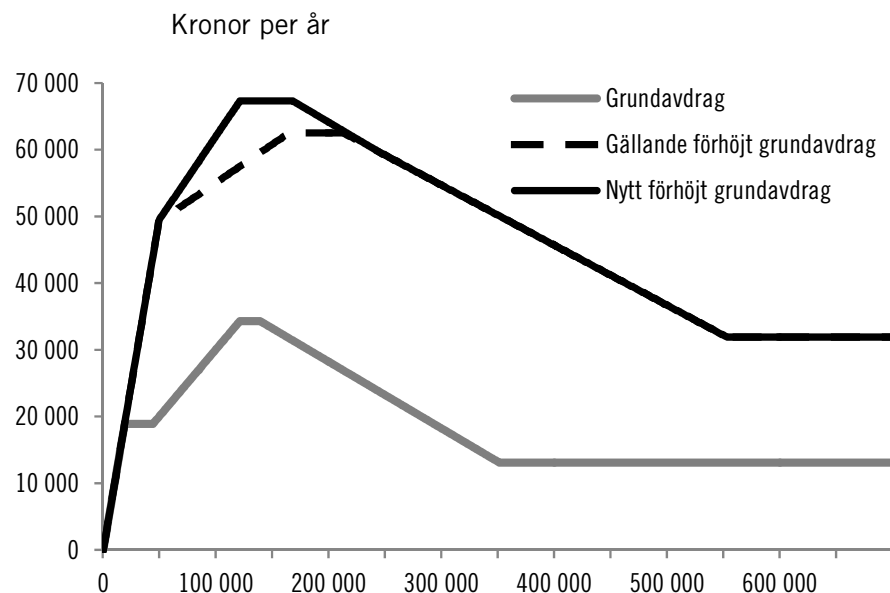
Fastställd förvärvsinkomst (FFI)		Förhöjt grundavdrag
	49 400	49 400
49 500	– 121 100	49 500 upp till 67 300
121 200	– 167 800	67 300
167 900	– 240 300	67 300 ner till 60 000
240 400	– 553 200	60 000 ner till 31 900
553 300	–	31 900

Anm: PBB = Prisbasbelopp, 44 500 kronor 2015. FFI = Fastställd förvärvsinkomst.
Källa: Egna beräkningar.

Det förhöjda grundavdraget för dem som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång kommer med förslaget att 2015 uppgå till hela den fastställda förvärvsinkomsten upp till en fastställd förvärvsinkomst om 1,11 prisbasbelopp (ca 49 400 kronor), varvid ingen skatt ska betalas på inkomsten. I inkomstintervallet 1,11 till 2,72 prisbasbelopp (ca 49 500–121 100 kronor) trappas grundavdraget upp med 24,9 procent av inkomsten för att ta bort skillnaden i beskattningen mellan en person med pensionsinkomst och en löntagare med jobbskatteavdrag i intervallet. För inkomster mellan 2,72 och 3,77 prisbasbelopp (ca 121 200–167 800 kronor) är grundavdraget konstant. För inkomster mellan 3,77 och 5,4 prisbasbelopp trappas grundavdraget ned med 1 procent av inkomsten för

att återgå till tidigare utformning av det förhöjda grundavdraget. Skillnaden i grundavdrag mellan gällande regler och förslaget framgår av Diagram 2.1, som visar de olika grundavdragsnivåerna.

Diagram 2.1 Grundavdrag i kronor för personer över 65 år enligt gällande regler, enligt förslaget om ytterligare förhöjt grundavdrag samt grundavdrag för personer under 65 år

Källa: Egna beräkningar

I Tabell 2.5 visas skattesänkning 2015 för olika inkomst- och kommunalskattenivåer som följer av förstärkningen av det förhöjda grundavdraget. För en garantipensionär innebär förstärkningen en skattesänkning med mellan drygt 1 400 och knappt 2 200 kronor per år beroende på civilstånd och den kommunalskattesats man betalar. För inkomster upp till 120 000 kronor per år är skattesänkning mellan ca 2 800 och 3 300 kronor per år. För inkomster upp till ca 240 000 kronor per år avtar sedan skattesänkning ner till 0 kronor per år. Sett till andel av inkomsten har skattesänkning en god fördelningspolitisk profil där de med lägst inkomster gynnas.

Tabell 2.5 Skattesänkning i kronor per år enligt förslaget om ytterligare förhöjt grundavdrag för personer över 65 år, vid olika inkomst- och kommunalskattenivåer

Fastställd förvärvsinkomst	Kommunalskatt			Andel av bruttoinkomsten (31,86 %)
	Lägsta	Medel	Högsta	
	29,19	31,86	34,70	
<i>Garantipensionär, född 1938 eller senare:</i>				
Gift/sammanboende				
84 550	1 431	1 561	1 700	1,8
Ensamstående				
94 785	1 839	2 007	2 186	2,1
<i>Garantipensionär, född 1937 eller tidigare:</i>				
Gift/sammanboende				
86 481	1 518	1 656	1 805	1,9
Ensamstående				
97 072	1 927	2 102	2 291	2,2
120 000	2 802	3 059	3 332	2,5
150 000	1 897	2 071	2 256	1,4
200 000	467	510	555	0,3
240 000 och över	0	0	0	0,0

Anm.: Beloppen är beräknade med 2015 års prisbasbelopp (44 500 kronor).

Källa: Egna beräkningar

Förstärkningen innebär att skillnaden i beskattning för pensionärer gentemot löntagare tas bort för alla inkomster upp till drygt 120 000 kronor om året, vilket även inkluderar alla som har inkomst motsvarande full garantipension. Skatten för personer med inkomst motsvarande full garantipensionsnivå blir lägre än för en löntagare med samma inkomst, se Tabell 2.6.

Tabell 2.6 Skillnad i beskattning mellan en person äldre än 65 år med enbart pensionsinkomst och en person yngre än 65 år med enbart arbetsinkomst vid samma inkomstnivå, kronor per år

Fastställd förvärvsinkomst	Enligt 2014 års regler	Enligt föreslagna regler
<i>Garantipensionär, född 1938 eller senare:</i>		
Gift/sammanboende 84 550	575	-986
Ensamstående 94 785	711	-737
<i>Garantipensionär, född 1937 eller tidigare:</i>		
Gift/sammanboende 86 481	1270	-945
Ensamstående 97 072	1 450	-652
120 000	3 024	-35
150 000	3 764	1 963
200 000	4 991	4 481
240 000 och över	7 171	7 171

Anm.: Beloppen i tabellen avser hur mycket mer personen med enbart pensionsinkomst betalar i skatt per år jämfört med en person med enbart arbetsinkomst. Ett negativt belopp innebär därmed att personen med enbart pensionsinkomst betalar mindre i skatt än personen med enbart arbetsinkomst. Beloppen är beräknade med 2015 års prisbasbelopp (44 500 kronor) och genomsnittlig kommunalskattesats 31,86 procent.

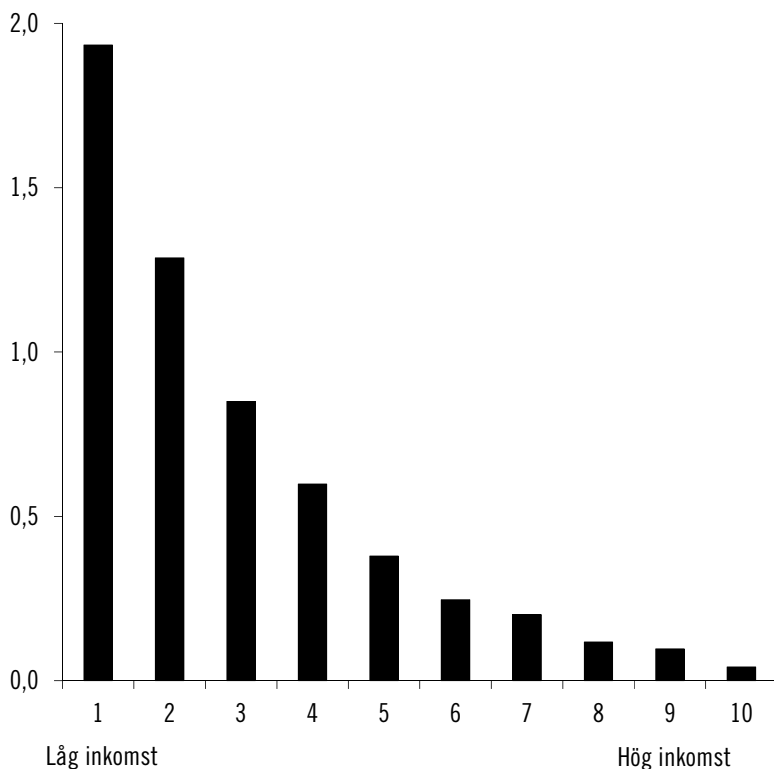
Källa: Egna beräkningar

I Diagram 2.2 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av justerad disponibel inkomst per inkomstgrupp (decil) för de som är 65 år eller äldre vid årets ingång. Den justerade disponibla inkomsten ökar för samtliga inkomstnivåer och den genomsnittliga ökningen är knappt 0,6 procent.

Diagram 2.2 Procentuell förändring av justerad disponibel inkomst 2015 för personer över 65 år efter decilindelad inkomst

Procent

Källa: Egna beräkningar

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 63 kap. 3 a § inkomstskattelagen (1999:1229).

2.2 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Förslaget att förstärka grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år bedöms beröra så gott som uteslutande hela åldersgruppen, ca 1,8 miljoner personer. De personer som berörs är de som i dag betalar inkomstskatt. Av de som berörs får antalet begränsat skattskyldiga bedömas som ringa. Den offentligfinansiella effekten av förslaget uppskattas med beaktande av antalet berörda skattskyldiga och föreslagen nivå på höjningen av grundavdraget till 1,98 miljarder kronor. Denna effekt kommer till stor del att påverka skatteunderlaget för kommuner och landsting. Med en höjning av anslaget Kommunal-ekonomisk utjämning under utgiftsområde 25, kompenseras emellertid kommuner och landsting.

Förslaget innebär också att underlaget för det kommunala inkomst-utjämningsystemet kan komma att påverkas. Genom utjämnings-

systemet kommer dock eventuella förändringar av enskilda kommuners och landstings relativa skattekraft att jämnas ut.

Effekter för myndigheter och företag

En förstärkning av det förhöjda grundavdraget för pensionärer medför endast marginella förändringar för Skatteverket och ingår i den anpassning som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

För företagen bedöms förslaget inte få några effekter.

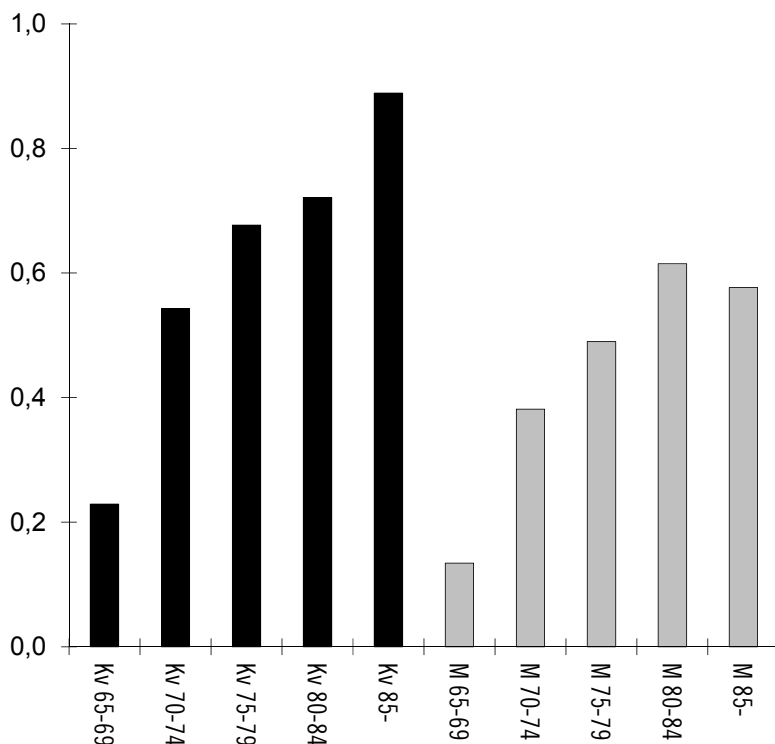
Jämställdhetsanalys

Grundavdrag har genom sin konstruktion en större relativ betydelse för låg- och medelinkomsttagare än för höginkomsttagare. Grundavdraget är generellt vid en given fastställd förvärvsinkomst och således lika stort för kvinnor som för män, oavsett om det handlar om löneinkomst eller pensionsinkomst.

Det förhöjda grundavdraget och även förslaget om ett ytterligare förhöjt grundavdrag innebär skattesänkningar för både kvinnor och män. Kvinnor har i större utsträckning än män låg pension bl.a. till följd av att kvinnor oftare arbetat deltid eller förvärvsarbetat under färre år. Kvinnor lever också längre än män. Förslaget kommer därför att gynna kvinnor i större utsträckning än män. Diagram 2.3 visar de genomsnittliga inkomstförstärkningarna till följd av det ytterligare förhöjda grundavdraget uppdelat på kön och åldersgrupper. Ökningen är störst i de äldre åldersgrupperna. I samtliga åldersgrupper ökar kvinnors disponibla inkomst mer än männens.

Diagram 2.3 Procentuell förändring av justerad disponibel inkomst 2015 för personer över 65 år efter kön och åldersgrupp

Procent

Källa: Egna beräkningar

3 Avtrappning av jobbskatteavdraget

3.1 Gällande rätt

Jobbskatteavdraget infördes den 1 januari 2007 och har sedan dess förstärkts fyra gånger – senast den 1 januari 2014. Jobbskatteavdraget är en skattereduktion för arbetsinkomster. Bestämmelserna om jobbskatteavdraget finns i 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år beräknas jobbskatteavdraget på följande sätt för beskattningsåret 2014.

På arbetsinkomster – vilka även omfattar inkomster av aktiv näringsverksamhet – upp till och med 40 500 kronor per år är jobbskatteavdraget skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Detta innebär att om en persons förvärvsinkomster uteslutande består av arbetsinkomster om högst 40 500 kronor per år, kommer jobbskatteavdraget att motsvara inkomstskatten.

Om arbetsinkomsten överstiger 40 500 men inte 130 600 kronor per år är underlaget för jobbskatteavdraget 40 404 kronor, med tillägg för 33,2 procent av den del av arbetsinkomsten som överstiger detta belopp,

minskat med grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger jobbskatteavdraget.

För arbetsinkomster som överstiger 130 600 men inte 358 800 kronor är underlaget för jobbskatteavdraget 70 329 kronor, med tillägg för 11,1 procent av den del av arbetsinkomsten som överstiger 130 536 kronor, minskat med grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger jobbskatteavdraget.

För arbetsinkomster som överstiger 358 800 kronor är jobbskatteavdraget skillnaden mellan 95 682 kronor och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Beräkningen av jobbskatteavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år illustreras i tabell 3.1.

Tabell 3.1 Beräkning av jobbskatteavdraget för personer som inte har fyllt 65 år

Arbetsinkomst	Jobbskatteavdrag
–0,91 PBB	$(AI-GA)*KI$
0,91 PBB–2,94 PBB	$(0,91\text{ PBB}+0,332*(AI-0,91\text{ PBB})-GA)*KI$
2,94 PBB–8,08 PBB	$(1,584\text{ PBB}+0,111*(AI-2,94\text{ PBB})-GA)*KI$
8,08 PBB–	$(2,155\text{ PBB}-GA)*KI$

Anm.: PBB = Prisbasbelopp, AI = Arbetsinkomst, GA = Grundavdrag, KI = Skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är jobbskatteavdraget högre. Jobbskatteavdraget för denna grupp beräknas på följande sätt för beskattningsåret 2014. På arbetsinkomster upp till och med 100 000 kronor är jobbskatteavdraget 20 procent av arbetsinkomsterna. För arbetsinkomster som överstiger 100 000 men inte 300 000 kronor är jobbskatteavdraget 15 000 kronor med tillägg av 5 procent av arbetsinkomsterna. För arbetsinkomster därutöver är jobbskatteavdraget 30 000 kronor. I tabell 3.2 visas hur jobbskatteavdraget beräknas för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år.

Tabell 3.2 Beräkning av jobbskatteavdraget för personer som har fyllt 65 år

Arbetsinkomst (kr)	Jobbskatteavdrag
–100 000	$0,2*AI$
100 000–300 000	$15\ 000+0,05*AI$
300 000–	30 000

Anm.: kr = kronor, AI = Arbetsinkomst.

3.2 Jobbskatteavdraget trappas av för höga inkomster

Promemorians förslag: Jobbskatteavdraget trappas av för dem som har arbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp per år, vilket för 2015 motsvarar en arbetsinkomst om ca 50 000 kronor eller mer per månad. Avtrappningstakten ska vara 3 procent.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: Det finns av såväl fördelningspolitiska som offentligfinansiella skäl anledning att trappa av jobbskatteavdraget för dem med höga inkomster. Vid en internationell jämförelse sticker det svenska jobbskatteavdraget ut då det inte trappas av. Det bedöms som lämpligt att trappa av jobbskatteavdraget för dem som har arbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp per år, vilket för 2015 motsvarar ca 600 000 kronor per år eller 50 000 kronor per månad, med en avtrappningstakt om 3 procent. Det föreslås därför att jobbskatteavdraget trappas av för dem som har arbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp per år med en avtrappningstakt om 3 procent.

För personer som inte har fyllt 65 år vid årets ingång innebär en avtrappningstakt om 3 procent att inget jobbskatteavdrag ges för inkomster som överstiger 123 300 kronor per månad 2015, vid en genomsnittlig kommunalskattesats. I tabell 3.3 visas hur jobbskatteavdraget beräknas efter föreslagen avtrappning för personer som inte har fyllt 65 år.

Tabell 3.3 Beräkning av jobbskatteavdraget efter föreslagen avtrappning för personer som inte har fyllt 65 år

Arbetsinkomst	Jobbskatteavdrag
-0,91 PBB	(AI-GA)*KI
0,91 PBB-2,94 PBB	(0,91 PBB+0,332*(AI-0,91 PBB)-GA)*KI
2,94 PBB-8,08 PBB	(1,584 PBB+0,111*(AI-2,94 PBB)-GA)*KI
8,08 PBB-13,48 PBB	(2,155 PBB-GA)*KI
13,48 PBB-	(2,155 PBB-GA)*KI-0,03*(AI-13,48 PBB)

Anm.: PBB = Prisbasbelopp, AI = Arbetsinkomst, GA = Grundavdrag, KI = Skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

För dem med årsarbetsinkomster om högst 13,48 prisbasbelopp eller ca 600 000 kronor beräknas jobbskatteavdraget som tidigare och det högsta jobbskatteavdraget som kan erhållas är 26 379 kronor för beskattningsåret 2015. För årsarbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp trappas jobbskatteavdraget av med 3 procent för den delen av arbetsinkomsten som överstiger 13,48 prisbasbelopp. För beskattningsåret 2015 ges inget jobbskatteavdrag vid en årsarbetsinkomst på 1 479 200 kronor, vid en genomsnittlig kommunalskattesats.

I tabell 3.4 visas hur jobbskatteavdraget beräknas efter föreslagen avtrappning för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång. För dem med årsarbetsinkomster om högst 600 000 kronor per år beräknas jobbskatteavdraget som tidigare. Därefter trappas det av med 3 procent på arbets-

inkomster som överstiger 600 000 kronor per år tills det är helt avtrappat vid en årsarbetsinkomst på 1 600 000 kronor, vilket motsvarar ca 133 300 kronor per månad. Anledningen till att jobbskatteavdraget är helt avtrappat vid en högre inkomst för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång än för yngre personer är att det högsta jobbskatteavdraget för äldre är högre än för de yngre (se tabell 3.5 och 3.6).

Tabell 3.4 Beräkning av jobbskatteavdraget efter föreslagen avtrappning för personer som har fyllt 65 år

Arbetsinkomst (kr)	Jobbskatteavdrag
–100 000	0,2*AI
100 000–300 000	15 000+0,05*AI
300 000–600 000	30 000
600 000–	30 000–0,03*(AI–600 000)

Anm.: kr = kronor, AI = Arbetsinkomst.

I tabell 3.5 visas skatt utan jobbskatteavdrag samt jobbskatteavdragets storlek före respektive efter avtrappningen (gällande jobbskatteavdrag och föreslagen avtrappning). Dessutom visas jobbskatteavdraget efter avtrappningen i procent av inkomsten. Uppgifterna i tabellen avser personer som har hela sin inkomst från arbete och är under 65 år vid årets ingång. Jobbskatteavdraget efter den föreslagna avtrappningen är oförändrat till och med en årsarbetsinkomst på ca 600 000 kronor. Av tabell 3.5 framgår att jobbskatteavdraget minskar med 3 000 kronor vid en årsarbetsinkomst på 700 000 kronor och att reduktionen av jobbskatteavdraget sedan ökar med inkomsten. Vid en arbetsinkomst på 1 500 000 kronor per år är avdraget helt avtrappat, dvs. individen får inget jobbskatteavdrag.

Tabell 3.5 Skatt på arbetsinkomster och jobbskatteavdrag 2015 enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappning, för personer som inte har fyllt 65 år

Arbetsinkomst kr/år	Skatt utan jobbskatteavdrag	Gällande jobbskatteavdrag	Föreslagen avtrappning av jobbskatteavdrag	Jobbskatteavdrag efter avtrappning	Jobbskatteavdrag efter avtrappning i procent av inkomsten
100 000	22 270	9 606	0	9 606	9,6
300 000	89 781	22 641	0	22 641	7,5
500 000	166 466	26 379	0	26 379	5,3
700 000	273 726	26 379	-3 004	23 375	3,3
900 000	387 446	26 379	-9 004	17 375	1,9
1 100 000	501 166	26 379	-15 004	11 375	1,0
1 300 000	614 886	26 379	-21 004	5 375	0,4
1 500 000	728 606	26 379	-26 379	0	0

Anm.: Beräkningarna utgår från att övriga förvärvsinkomster är 0 kronor, en kommunalskattesats på 31,86 procent (vägt genomsnitt för 2014) samt ett prisbasbelopp på 44 500 kronor.

Tabell 3.6 visar samma uppgifter som tabell 3.5, men för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång. Av tabellen framgår att det högsta jobbskatteavdraget uppgår till 30 000 kronor per år, vilket är något högre än för personer som inte har fyllt 65 år vid årets ingång. Dessutom erhålls det högsta jobbskatteavdraget redan vid en årsarbetsinkomst på 300 000 kronor. Avtrappningen sker i samma takt för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång som för dem som inte har fyllt 65 år. Vid en årsarbetsinkomst på 700 000 kronor är reduktionen av jobbskatteavdraget 3 000 kronor och sedan ökar reduktionen med inkomsten. Som beskrivits ovan är jobbskatteavdraget helt avtrappat vid en årsarbetsinkomst på 1 500 000 kronor.

Tabell 3.6 Skatt på arbetsinkomster och jobbskatteavdrag 2015 enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappning, för personer som har fyllt 65 år

Arbets- inkomst kr/år	Skatt utan jobbskatte- avdrag	Gällande jobbskatte- avdrag	Föreslagen avtrappning av jobbskatte- avdrag	Jobbskatte- avdrag efter avtrappning	Jobbskatte- avdrag efter avtrappning i procent av inkomsten
100 000	12 871	12 871	0	12 871	12,9
300 000	77 228	30 000	0	30 000	10,0
500 000	152 723	30 000	0	30 000	6,0
700 000	262 411	30 000	-3 000	27 000	3,9
900 000	376 131	30 000	-9 000	21 000	2,3
1 100 000	489 851	30 000	-15 000	15 000	1,4
1 300 000	603 571	30 000	-21 000	9 000	0,7
1 500 000	717 291	30 000	-27 000	3 000	0,2
1 700 000	831 011	30 000	-30 000	0	0

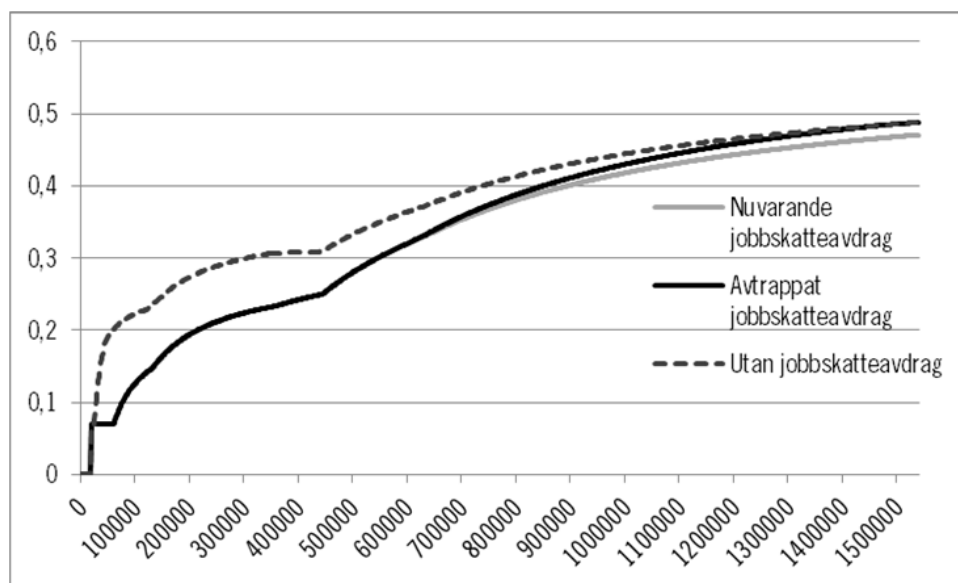
Anm.: Beräkningarna utgår från att övriga förvärvsinkomster är 0 kronor, en kommunalskattesats på 31,86 procent (vägt genomsnitt för 2014) samt ett prisbasbelopp på 44 500 kronor. Den föreslagna förändringen i det förhöjda grundavdraget för äldre är inkluderad.

Effekter på genomsnittlig skatt och marginalska

Förslaget medför höjd genomsnittlig skatt och höjd marginalska för personer som har arbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp per år eller ca 600 000 kronor per år. I diagram 3.1 illustreras skillnaden i genomsnittlig skatt mellan en situation utan jobbskatteavdrag, med jobbskatteavdrag enligt gällande regler, och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag. Beräkningarna i figuren avser personer som är under 65 år vid årets ingång och som enbart har arbetsinkomster. Diagram 3.1 visar att genomsnittsskatten är densamma före och efter avtrappningen upp till och med en årsarbetsinkomst om ca 600 000 kronor. Vid högre inkomster är genomsnittsskatten högre med det avtrappade jobbskatteavdraget. Med både det nuvarande och det avtrappade jobbskatteavdraget är genomsnittsskatten för merparten av inkomsttagarna lägre än vad den skulle vara utan jobbskatteavdrag. För inkomsttagare med en årsarbetsinkomst från 1 479 200 kronor innebär förslaget till avtrappat jobbskatte-

avdrag dock att genomsnittsskatten är densamma som utan jobbskatteavdrag.

Diagram 3.1 Genomsnittlig skatt 2015 för personer som är under 65 år utan jobbskatteavdrag, enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag

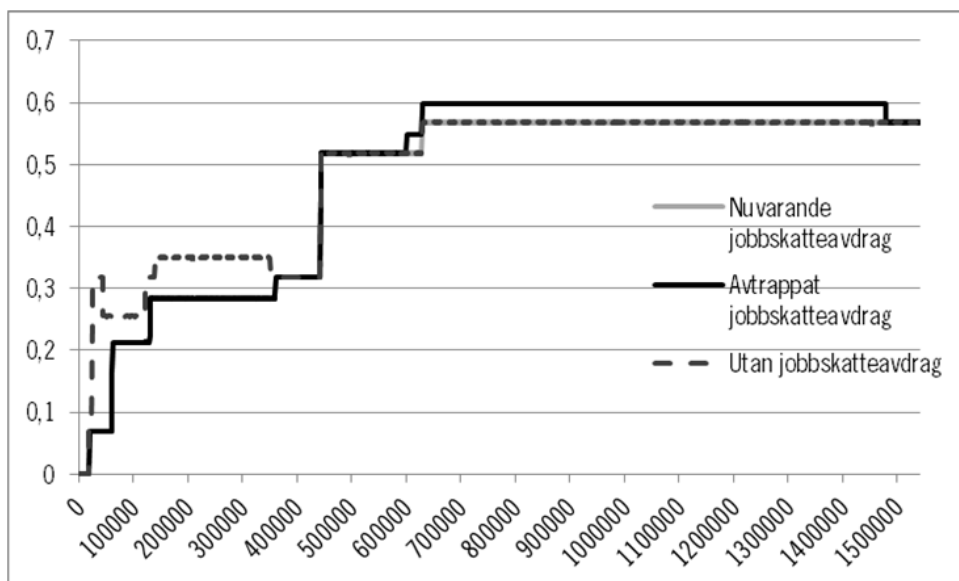

Anm. Endast arbetsinkomster och 31,86 procent i kommunalskatt

I diagram 3.2 illustreras skillnaden i marginalsatt mellan en situation utan jobbskatteavdrag, med jobbskatteavdrag enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag för höga inkomster. Beräkningarna i figuren avser personer som inte har fyllt 65 år vid årets ingång och som enbart har arbetsinkomster. Diagrammet visar att upp till en årsarbetsinkomst om 360 000 kronor är marginalsatten densamma med nuvarande jobbskatteavdrag och med förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag. Marginalsatten är vidare lägre än utan jobbskatteavdrag. Efter den inkomstnivån är marginalsatten densamma för samtliga tre utformningar upp till och med en inkomst på ca 600 000 kronor per år. Med förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag ökar marginalsatten vid en årsarbetsinkomst som överstiger ca 600 000 kronor med 3 procentenheter från 51,86 procent vid genomsnittlig kommunalskattesats till 54,86 procent. Den högsta marginalsatten ökar från 56,86 procent till 59,86 procent vid genomsnittlig kommunalskattesats. När jobbskatteavdraget är helt avtrappat, vid inkomster om 1 479 200 kronor och mer, är marginalsatten åter 56,68 procent.

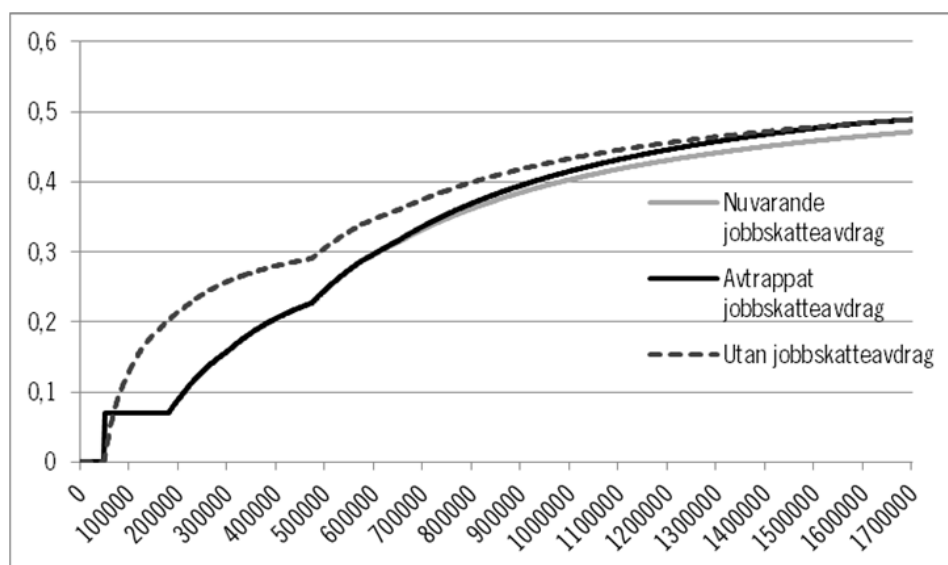
Diagram 3.2 Marginalskatt 2015 för personer som är under 65 år utan jobbskatteavdrag, enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag

Anm. Endast arbetsinkomster och 31,86 procent i kommunalskatt

Diagram 3.3 visar genomsnittsskatten för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång och som endast har arbetsinkomster utan jobbskatteavdrag samt före och efter föreslagen avtrappning av jobbskatteavdraget. Precis som för yngre individer är genomsnittsskatten densamma med nuvarande jobbskatteavdrag och med avtrappat jobbskatteavdrag till och med en årsarbetsinkomst på 600 000 kronor. För personer med högre inkomster innebär förslaget om avtrappning att genomsnittsskatten ökar. Med både nuvarande och avtrappat jobbskatteavdrag är genomsnittsskatten lägre än genomsnittsskatten utan jobbskatteavdrag för merparten av inkomsttagarna. För individer med en inkomst över 1 600 000 kronor innebär avtrappningen att de inte längre får något jobbskatteavdrag.

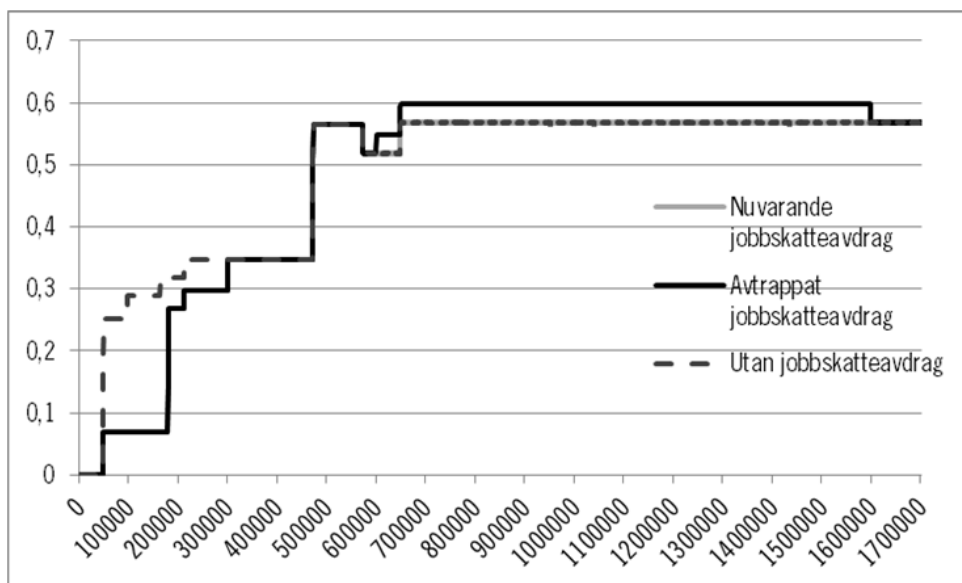
Diagram 3.3 Genomsnittlig skatt 2015 för personer som fyllt 65 år vid årets ingång utan jobbskatteavdrag, enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag

Anm. Endast arbetsinkomster och 31,86 procent i kommunalskatt. Föreslagen ändring för förhöjt grundavdrag för äldre från 2015 är inkluderad.

Diagram 3.4 illustrerar marginalskatten utan jobbskatteavdrag samt marginalskatten före och efter föreslagen avtrappning av jobbskatteavdraget för personer som har fyllt 65 år vid årets ingång och som endast har arbetsinkomster. I och med jobbskatteavdraget har marginalskatten sänkts för inkomsttagare med låga inkomster till och med en årsarbetsinkomst på 300 000 kronor. Enligt den föreslagna avtrappningen av jobbskatteavdraget ökar marginalskatten med 3 procent för personer med inkomster som överstiger 600 000 kronor per år från 51,86 till 54,86 procent, vid genomsnittlig kommunalskattesats. Den högsta marginalskatten ökar från 56,86 procent till 59,86 procent, vid genomsnittlig kommunalskattesats.

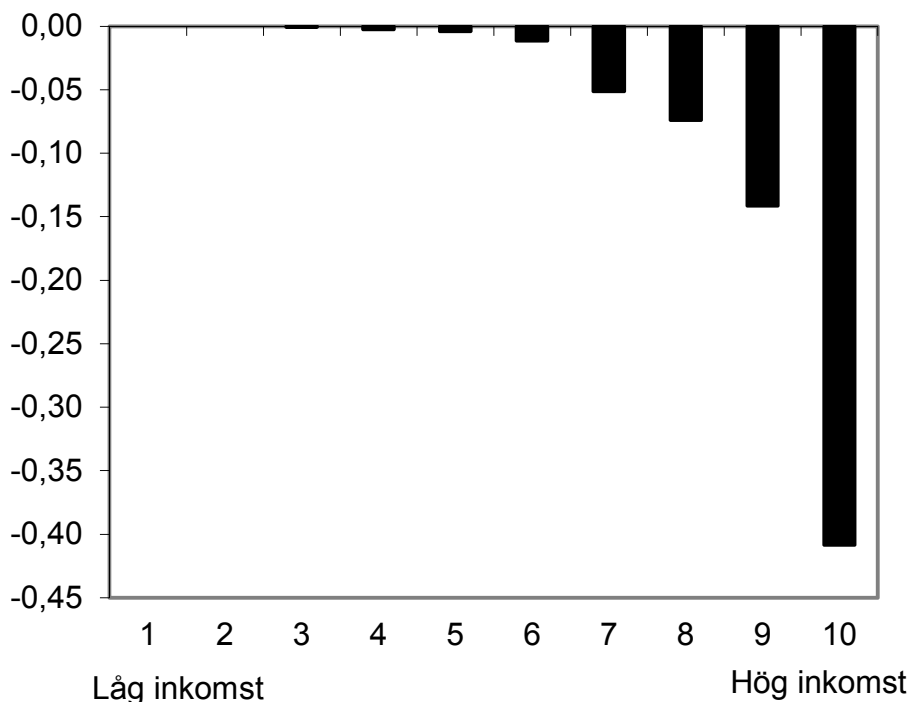
Diagram 3.4 Marginalskatt 2015 för personer som fyllt 65 år vid årets ingång utan jobbskatteavdrag, enligt gällande regler och enligt förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag

Anm. Endast arbetsinkomster och 31,86 procent i kommunalskatt. Föreslagen ändring för förhöjt grundavdrag för äldre från 2015 är inkluderad.

I Diagram 3.5 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av justerad disponibel inkomst per inkomstgrupp (decil) i och med den föreslagna avtrappningen av jobbskatteavdraget. Den justerade disponibla inkomsten minskar för inkomstdecil fyra och högre. Den största minskningen med drygt 0,4 procent sker i den högsta inkomstdecilen.

Diagram 3.5 Procentuell förändring av justerad disponibel inkomst 2015 till följd av förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag.

Källa: Egna beräkningar

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 67 kap. 7 och 8 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

3.3 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Förslaget att trappa av jobbskatteavdraget bedöms öka skatteintäkterna med 2,36 miljarder kronor 2015.

Kommunernas och landstingens skattebas utgörs av den beskattningsbara förvärvsinkomsten för fysiska personer. Eftersom skattereduktioner inte påverkar den beskattningsbara förvärvsinkomsten, medför förslaget inte ökade intäkter för kommuner och landsting.

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar samt ändra blanketter och informationsmaterial. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

Effekter för företag

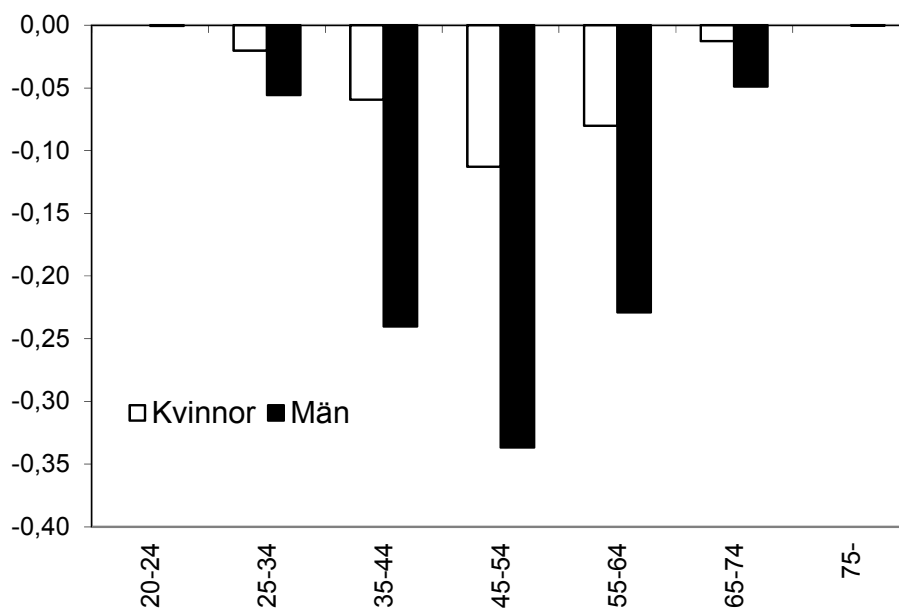
Företagare som tar ut arbetsinkomst över 600 000 kronor per år får till följd av förslaget ökad genomsnitts- och marginalskatt på arbetsinkomsten på samma sätt som de anställda.

Förslaget bedöms inte i någon betydande omfattning påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster, oavsett om man är anställd i eget fåmansbolag eller bedriver aktiv näringsverksamhet. Förslagen påverkar inte heller företagens administrativa börda och har inte några effekter på företagens villkor i övrigt.

Effekter för jämställdheten

Förslaget att trappa av jobbskatteavdraget för höga inkomster påverkar män i större utsträckning än kvinnor. Av de knappt 350 000 berörda beräknas drygt tre fjärdedelar vara män och en fjärdedel kvinnor. De män som berörs får också en högre skattehöjning med i genomsnitt ca 7 000 kronor per person och år än kvinnorna som får en genomsnittlig skattehöjning med ca 5 900 kronor per person och år. Totalt beräknas ca 80 procent av skattehöjningen bäras av män. I Diagram 3.6 redovisas fördelningseffekterna uppdelat på kön och åldersgrupp. Den största procentuella förändringen sker bland män mellan 45 och 55 år som får en förändring i disponibel inkomst med knappt 0,35 procent. Förslaget bidrar därför till att öka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Diagram 3.6 Procentuell förändring av individuell disponibel inkomst 2015 till följd av förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag efter kön och åldersgrupp

Källa: Egna beräkningar.

4 Uppräkningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2015

4.1 Gällande rätt

Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten tas ut efter två olika skattesatser. Skattesatsen är 20 procent för den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns. För den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns är skattesatsen fem procentenheter högre, dvs. 25 procent.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 420 800 kronor och en övre skiktgräns på 602 600 kronor för beskattningsåret 2014. Vid de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till det föregående beskattningsårets skiktgränser multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

4.2 Uppräkningen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2015 begränsas

Promemorians förslag: Vid bestämmandet av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2015 ska uppräkningsindex förändringen i konsumentprisindex. Den nedre skiktgränsen uppgår därmed till 421 800 kronor för beskattningsåret 2015.

För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2015, vid efterföljande uppräkningsindex av skiktgränserna ska den övre skiktgränsen fastställas till 616 100 kronor för beskattningsåret 2015.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: Det finns av såväl fördelningpolitiska som offentligfinansiella skäl anledning att begränsa uppräkningsindex av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster. Det föreslås därför att den nedre skiktgränsen för 2015 räknas upp med konsumentprisindex i stället för med konsumentprisindex plus två procentenheter.

Begränsningen innebär att den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster uppgår till 421 800 kronor för beskattningsåret 2015. Utan begränsningen av uppräkningsindex skulle den nedre skiktgränsen uppgå till 430 200 kronor för beskattningsåret 2015.

För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2015, vid efterföljande uppräkningsindex av skiktgränserna bör den övre skiktgränsen fastställas till 616 100 kronor för beskattningsåret 2015.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229).

4.3 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

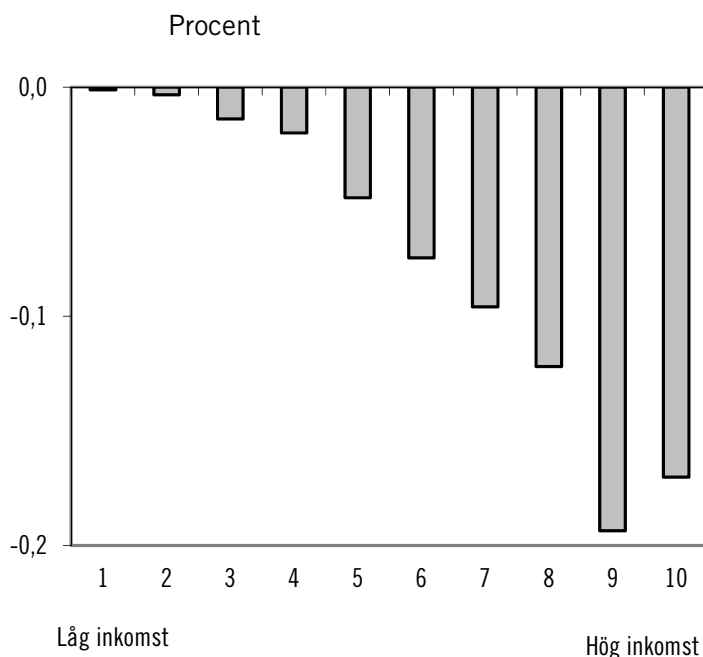
Förslaget att begränsa uppräkningsindex av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt beräknas öka skatteintäkterna med 1,91 miljarder kronor år 2015.

Effekter för individer

Statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster skulle med oförändrade regler betalas av ca 1,1 miljoner individer 2015. Förslaget om begränsad uppräkningsindex av den nedre skiktgränsen innebär att dessa personer får höjd skatt med 1 680 kronor per år. Antalet personer som betalar statlig inkomstskatt beräknas med förslaget öka med ca 72 000 personer. För dessa personer ökar marginalskatten med 20 procentenheter och skatten ökar med mellan 20 och 1 680 kronor per år.

I Diagram 4.1 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av justerad disponibel inkomst per inkomstgrupp (decil) i och med den föreslagna begränsningen av uppräkningsgränsen av den nedre skiktgränsen. Den justerade disponibla inkomsten minskar marginellt för de lägsta inkomstdecilerna. Effekten stiger sedan över inkomstfördelningen och den största minskningen med knappt 0,2 procent sker i den näst högsta inkomstdecilen.

Diagram 4.1 Procentuell förändring av justerad disponibel inkomst 2015 till följd av förslaget om ändrad uppräkningsgräns av den nedre skiktgränsen

Källa: Egna beräkningar

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

Effekter för företag

Företagare som tar ut inkomst från tjänst över den nedre skiktgränsen får till följd av förslaget ökad genomsnitts- och marginalskatt på tjänsteinkomsten på samma sätt som de anställda.

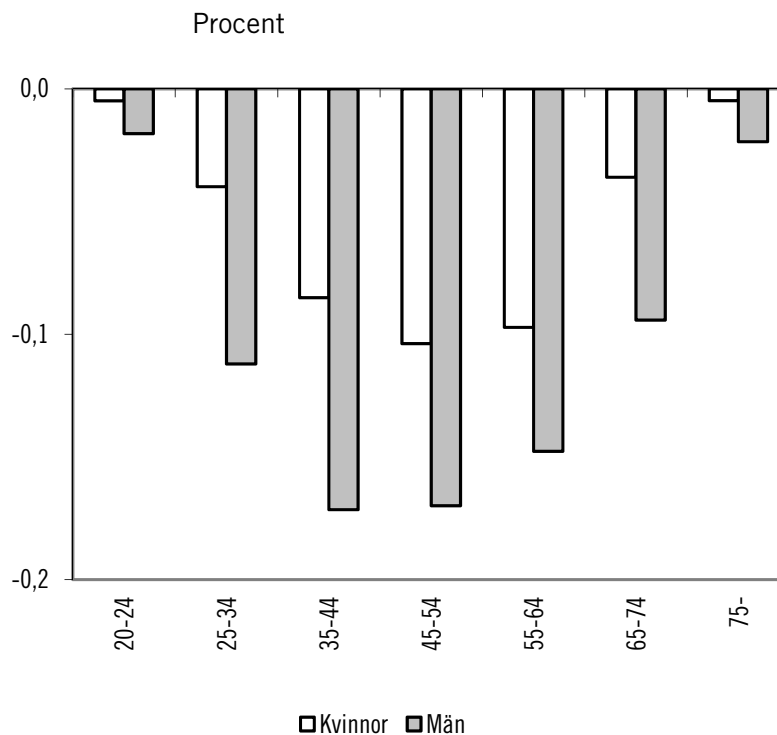
Förslaget bedöms inte i någon betydande omfattning påverka företagets konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster, oavsett om man är anställd i eget fåmansbolag eller bedriver aktiv näringsverksamhet. Förslagen påverkar

inte heller företagens administrativa börda och har inte några effekter på företagens villkor i övrigt.

Effekter för jämställdheten

Förslaget påverkar män i större utsträckning än kvinnor eftersom fler män har inkomster som överstiger den nedre skiktgränsen. Av de som berörs beräknas drygt 71 procent vara män och 29 procent kvinnor. De män som berörs får också en marginellt högre skattehöjning med i genomsnitt ca 1 630 kronor per person och år än kvinnorna som får en genomsnittlig skattehöjning med ca 1 620 kronor per person och år. I Diagram 4.2 redovisas fördelningseffekterna uppdelat på kön och åldersgrupp. Den största procentuella förändringen sker bland män mellan 35–44 år som får en förändring i disponibelinkomst med knappt 0,17 procent. Förslaget bidrar därför till att öka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Diagram 4.2 Procentuell förändring av individuell disponibel inkomst 2015 till följd av förslaget om ändrad uppräkningsgräns av den nedre skiktgränsen

Källa: Egna beräkningar

5 Särskild löneskatt för äldre

5.1 Bakgrund

En särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster infördes i samband med 1991 års skattereform. Skatten skulle i sin ursprungliga utformning tas ut på alla inkomster som inte grundar rätt till socialförsäkringsförmåner. Skattesatsen var beräknad så den skulle motsvara skatteinslaget i socialavgifterna, dvs. svara mot den del av socialavgifterna som inte ger någon motsvarande socialförsäkringsförmån. Den särskilda löneskatten är i dag 24,26 procent.

För personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller senare, gäller enligt socialavgiftslagen (2000:980) att bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter ska betalas på lön och andra avgiftspliktiga inkomster. Av denna anledning gällde före 2007 att särskild löneskatt skulle betalas på lön och annan ersättning för arbete till dessa personer och på inkomst av aktiv näringsverksamhet som dessa personer hade. Med hänsyn till att ålderspensionsavgift betalades togs dock särskild löneskatt ut med 16,16 procent i stället för med 24,26 procent. För personer som är födda 1937 eller tidigare och som därmed inte omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet togs särskild löneskatt ut med 24,26 procent.

År 2007 slopades den särskilda löneskatten på lön och annan ersättning samt på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång fyllt 65 år och är födda 1938 eller senare, (prop. 2006/07:1 Förslag till statsbudget för 2007, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m., avsnitt 5.3.1, bet. 2006/07:FiU1, rskr. 2006/07:9). År 2008 slopades den särskilda löneskatten även för personer som är födda 1937 och tidigare (prop. 2007/08:24 Vissa personbeskattningsfrågor, bet. 2007/08:SkU12, rskr. 2007/08:62).

5.2 Särskild löneskatt införs för äldre

Promemorians förslag: Särskild löneskatt införs på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Särskild löneskatt införs även på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Den särskilda löneskatten för dessa individer bestäms till 8,5 procent.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: Den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster infördes i samband med 1991 års skattereform av likformighetsskäl. Utgångspunkten var att all ersättning för arbete och all inkomst av näringsverksamhet bör beläggas med någon typ av socialavgift eller motsvarande skatt. Dessa skäl äger alltjämt giltighet. Det finns, förutom likformighetsskäl, även offentligfinansiella skäl att

återinföra särskild löneskatt på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Detsamma gäller i fråga om inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Mot denna bakgrund föreslås att särskild löneskatt införs på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Särskild löneskatt ska även införas på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Skattesatsen föreslås uppgå till 8,5 procent.

För de personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet betalas på inkomster i form av löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete samt på inkomst av aktiv näringsverksamhet i dag en ålderspensionsavgift på 10,21 procent. Personer som är födda 1937 eller tidigare betalar ingen ålderspensionsavgift. Detta talar för att skattesatsen bör bestämmas till en högre nivå för personer som är födda 1937 eller tidigare. Av förenklings-skäl bör dock skattesatsen bestämmas till samma nivå för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år, dvs. oavsett om de omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet eller inte. Samma skattesats bör även, i fråga om inkomst av aktiv näringsverksamhet, gälla för personer som är under 65 år och som under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 1 och 2 §§ lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

5.3 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Förslaget beräknas öka skatteintäkterna med ca 2,34 miljarder kronor. I Tabell 5.1 nedan redovisas de offentligfinansiella effekterna av förslaget. Bruttoeffekten inkluderar endast effekten av regeländringen (allt annat lika), medan beräkningen av nettoeffekterna även tar hänsyn till s.k. indirekta effekter. Med indirekta effekter avses här övervältring av avgiftshöjningen på löner, vinster och priser.

De indirekta effekterna för särskild löneskatt på lön och aktiv näringsverksamhet är olika. Vid beräkning av de indirekta effekterna av en särskild löneskatt på lön antas att övervältringen sker på liknande sätt som för en höjning av arbetsgivaravgifterna. Det första året beräknas övervältringen på lönerna till 50 procent och övervältringen på vinster och priser till 25 procent. Efter hand ökar övervältringen på löner relativt vinster och priser, se vidare avsnittet om effekter för företag. Övervältringsantagandena innebär att företagets vinster minskar på kort sikt, vilket minskar deras skattebas och därmed bolagsskatteintäkterna. Detta motverkar den positiva offentligfinansiella effekten av regeländringen.

Högre priser ökar underlaget för mervärdesskatt, men effekten på de offentliga finanserna motverkas av att offentliga utgifter är knutna till konsumentprisindex. Den sammanlagda effekten av dessa två effekter bedöms vara nära noll.

Särskild löneskatt på aktiv näringsverksamhet bedöms ge samma effekter som en höjd egenavgift. Den särskilda löneskatten leder därmed till en minskning av inkomsten av näringsverksamhet, vilket motverkar intäkterna från avgiftshöjningen.

Underlaget för särskild löneskatt för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år eller, i fråga om inkomst av aktiv näringsverksamhet, inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension beräknas till cirka 32,58 miljarder kronor år 2015. Den offentlig-finansiella bruttointäkten av en särskild löneskatt på 8,5 procent beräknas uppgå till 2,78 miljarder kronor 2015 och nettointäkten till 2,34 miljarder kronor för samma år. Den varaktiga intäkten beräknas till 2,28 miljarder kronor.

Tabell 5.1 Offentligfinansiell effekt av införd särskild löneskatt på 8,5 procent

Miljarder kronor

Bruttoeffekt	Periodiserad nettoeffekt				Varaktig effekt
	2015	2016	2017	2018	
2,78	2,34	2,27	2,23	2,21	2,28

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar samt ändra blanketter och informationsmaterial. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

Effekter för företag

En förändring av särskild löneskatt tenderar att övervältras på lönekostnader, vinster och priser. Vid en generell förändring kan hela förändringen på lång sikt antas övervältras på lönerna. En införd särskild löneskatt för äldre är en riktad åtgärd, vilken kan förväntas att i lägre utsträckning övervältras till lägre löner än en generell höjning. I beräkningarna har dock antagits samma övervältringsprofil som vid en generell höjning eftersom osäkerheten kring övervältringsprofilen för en riktad åtgärd är mycket stor. På kort sikt antas en del av den införda löneskatten övervältras på lönerna. Den del av höjningen som inte övervältras på löner leder till lägre vinster för företagen vilket ger ett lägre uttag av bolagsskatt. På längre sikt antas, av skäl som beskrivs ovan, hela den särskilda löneskatten övervältras på lönekostnaderna i

form av lägre löner för hela löntagarkollektivet (inte enbart de som påverkas av förändringen).

På kort sikt kommer vissa företags lönekostnader att öka. Om och hur mycket den kortsiktiga lönekostnaden ökar för ett företag beror på ålderssammansättningen bland företagets anställda. Företag utan anställda över 65 år påverkas inte av förslaget. I Tabell 5.2 anges ökningen i lönekostnaden till följd av förslaget för en person som vid årets ingång fyllt 65 år och som tjänar 30 000 kronor i månaden, givet att ingen löneövervärtning ännu skett. Ökningen är 2 550 kronor, oavsett födelseår.

Tabell 5.2 Förändring av kortsiktiga lönekostnader för anställda över 65 år vid en lön på 30 000 kronor, kronor per månad

	Person som är över 65 år men född 1938 eller senare	Person född 1937 eller tidigare
Lön	30 000	30 000
Nuvarande lönekostnad	33 063	30 000
Lönekostnad inkl. särskild löneskatt	35 613	32 550
Ökning av lönekostnad	2 550	2 550

Anm. Siffrorna utgår från att ingen löneövervärtning har skett. På sikt antas hela den ökade kostnaden för särskild löneskatt övervältras på de anställda, varför lönekostnaden är oförändrad. Även enskilda näringsidkare som påverkas av förslaget får samma ökade kostnad givet inkomstnivån.

Källa: Egna beräkningar

När det gäller den administrativa bördan för små och medelstora företag medför förslaget ett ökat uppgiftslämnande för arbetsgivare som har arbetstagare som vid ingången av året har fyllt 65 år och därmed en ökad administrativ börda för dessa företag. Företagen ska redovisa en uppgift mer i arbetsgivardeklarationen. För att mäta förändringar i företagens administrativa kostnader används den s.k. standardkostnadsmetoden. Baserat på denna mätmetod har Tillväxtverket byggt upp databasen MALIN. Avsikten med denna databas är, förutom att tjäna som jämförelsegrund, att den ska kunna användas för att hjälpa till att uppskatta den minskade eller ökade administrativa kostnaden av olika regelförslag. Enligt MALIN kostar en ekonomihandläggare i genomsnitt 266 kronor i timmen, vilket ger en kostnad på ca 4,50 kronor per minut. Vidare anges i databasen att det tar ca 1 till 2 minuter att fylla i enskilda uppgifter om arbetsgivaravgifter. Kostnadsökningen för det ökade uppgiftslämnandet vid införandet av särskild löneskatt uppskattas därför avrundat till 5–9 kronor per företag och månad.

Förslaget bedöms inte påverka den administrativa bördan vid redovisningen för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare.

Det är inte möjligt att beräkna hur många företag som kommer att påverkas av förslaget eftersom statistik saknas.

Effekter för jämställdheten

Förslaget påverkar i högre grad män än kvinnor eftersom fler män över 65 år arbetar samt har inkomst av aktiv näringsverksamhet. Av arbetstagare över 65 år är 57 procent män och 43 procent kvinnor. Av

enskilda näringsidkare över 65 år eller näringsidkare som uppbär full ålderspension är ca 71 procent män och 29 procent kvinnor.

6 Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga

6.1 Gällande rätt

Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980).

Utöver socialavgifter ska, enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, ytterligare en avgift betalas av arbetsgivare och enskilda näringsidkare. Den allmänna löneavgiften infördes ursprungligen för att finansiera EU-inträdet men används nu i första hand i allmänt budgetförstärkande syfte. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, socialavgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften varken i arbetsgivaravgifterna eller i egenavgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet brukar den i dagligt tal ingå i begreppet socialavgifter. För inkomståret 2014 fördelar sig avgifterna på följande sätt.

Tabell 6.1 Socialavgifter och allmän löneavgift 2014

	Arbetsgivaravgifter	Egenavgifter ¹
Sjukförsäkringsavgift	4,35	4,44
Föräldraförsäkringsavgift	2,60	2,60
Ålderspensionsavgift	10,21	10,21
Efterlevandepensionsavgift	1,17	1,17
Arbetsmarknadsavgift	2,91	0,37
Arbets-skadeavgift	0,30	0,30
<i>S:a socialavgifter</i>	<i>21,54</i>	<i>19,09</i>
Allmän löneavgift	9,88	9,88
Summa socialavgifter och allmän löneavgift	31,42	28,97

¹ Sjukförsäkringsavgiften varierar beroende på vald karenstid
Källa: Egna beräkningar.

Finansiering av trygghetssystemen

Socialavgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och för-

månen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar en särställning där kopplingen är absolut.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens respektive den egenavgiftsskyldiges del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift om 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statsbudgeten. Utgående inkomst- och tilläggs-pensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalade avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Det är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på för-månsidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Premiepensionen är ett fullfonderat system. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

Nedsättning av socialavgifter

Sänkta socialavgifter för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år

Den 1 juli 2007 sänktes socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 25 år, se regeringens proposition Nedsättning av socialavgifter för personer som fyllt 18 men inte 25 år (prop. 2006/07:84). Nedsättningen innebar att arbetsgivar- och egenavgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, halverades. Den 1 januari 2009 utvidgades nedsättningen till att omfatta alla som vid årets ingång inte fyllt 26 år samtidigt som den förstärktes, se regeringens proposition Kraftfullare nedsättning av socialavgifterna för unga (prop. 2008/09:7). Nedsättningen innebär att avgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, i dag uppgår till en fjärdedel av de totala avgifterna. Detta innebär att arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för 2014 uppgår till 15,49 procent och att egenavgifterna och den allmänna löneavgiften för 2014 uppgår till 14,89 procent, om inte anmälan om annan karenstid än sju dagar har gjorts till Försäkringskassan. Sammantaget innebär nedsättningen för personer som vid årets ingång inte fyllt 26 år ungefär en halvering av de ordinarie socialavgifterna.

Sänkta socialavgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller

senare, ska bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter betalas. Detta gäller även för dem som betalar egenavgifter. För personer som är födda 1937 eller tidigare tas inga socialavgifter ut. Varken allmän löneavgift eller särskild löneskatt tas ut för dem som vid årets ingång har fyllt 65 år.

Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen

Arbetsgivare, enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområde A) får göra avdrag vid beräkningen av socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med avdraget är att stimulera småföretagandet och att bidra till god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bl.a. långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång på service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden. Reglerna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980). Bestämmelserna innebär i huvudsak att företag som är verksamma i stödområdet ges ett avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. För arbetsgivare uppgår avdraget till högst 7 100 kronor per månad och för enskilda näringsidkare till högst 18 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Sänkta egenavgifter

Den 1 januari 2010 infördes en nedsättning av egenavgifterna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag i syfte att göra det mer attraktivt att starta, driva och utveckla företag. Nedsättningen uppgick till 5 procentenheter och var utformad som ett avdrag vid avgiftsberäkningen. Avdrag fick göras med högst 10 000 kronor per år. Den 1 januari 2014 förstärktes nedsättningen genom att avdraget vid avgiftsberäkningen höjdes med 2,5 procentenheter till 7,5 procent av avgiftsunderlaget och det maximala avdragsbeloppet med 5 000 kronor till 15 000 kronor per år. En förutsättning för avdrag är att överskottet av näringsverksamheten överstiger 40 000 kronor och att den avgiftsskyldige vid årets ingång har fyllt 26 men inte 65 år. Avdraget får inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Sänkta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling

Den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling. Vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 230 000 kronor per månad. Vid bedömningen av avdragsrätten ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag

anses som en avgiftsskyldig. En förutsättning för avdraget är att personerna har arbetat med forskning och utveckling i en viss utsträckning och att de vid årets ingång har fyllt 26 men inte 65 år.

6.2 Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga

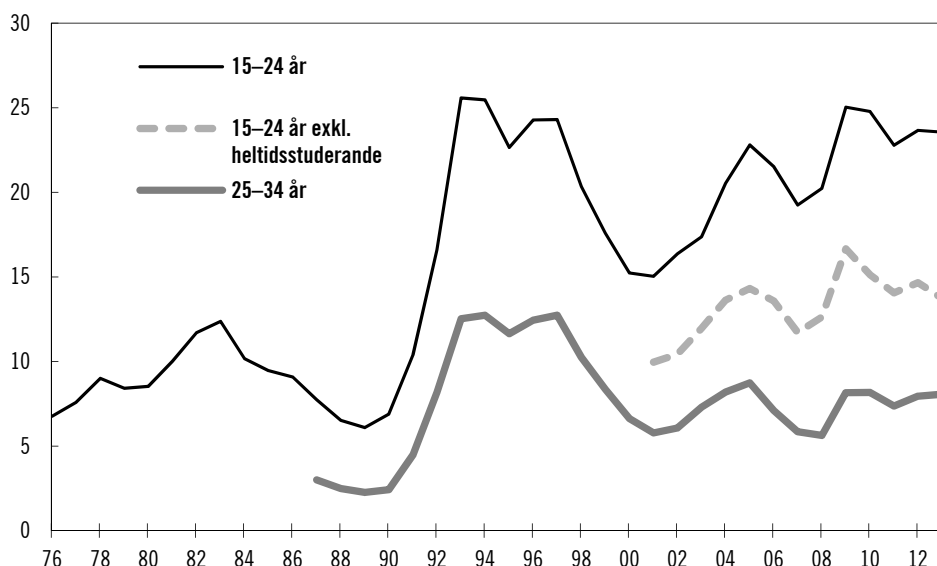
Promemorians förslag: Nedsättningen av socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas.

Skälen för promemorians förslag: För personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år är socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, nedsatta. Nedsättningen innebär att avgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, uppgår till en fjärdedel av de totala avgifterna. Detta innebär att arbetsgivaravgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2014 uppgår till 15,49 procent och att egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2014 uppgår till 14,89 procent, om inte anmälan om annan karenstid än sju dagar har gjorts till Försäkringskassan.

Den höga ungdomsarbetslösheten är en stor samhällsutmaning. Arbetslösheten bland ungdomar (15–24 år) är betydligt högre än för andra åldersgrupper och har ökat sedan början av 2000-talet. År 2013 uppgick ungdomsarbetslösheten till 24 procent (se diagram 6.1) och Sverige har i dag en högre ungdomsarbetslöshet än i många andra jämförbara länder. För att bryta denna utveckling och komma till rätta med ungdomsarbetslösheten är det viktigt att förstå dess sammansättning och orsaker. Graden av arbetsmarknadsanknytning och orsakerna till arbetslöshet skiljer sig väsentligt åt inom gruppen unga arbetslösa. En viktig aspekt är att nära hälften av de unga arbetslösa är heltidsstuderande som söker arbete, varav många söker extrajobb eller feriejobb vid sidan av studierna. Ungdomsarbetslösheten utmärker sig även i relation till vuxna genom att unga har betydligt kortare arbetslöshetstider och att de flesta så småningom lyckas etablera sig på arbetsmarknaden. Samtidigt finns en grupp bland de unga arbetslösa som befinner sig långt från arbetsmarknaden med svårigheter att hitta vägar in till arbetslivet. Den största risken för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem finns hos unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, är utrikes födda eller har nedsatt arbetsförmåga. Detta utgör det mer allvarliga arbetslöshetsproblemet och den största utmaningen. Det finns också en grupp unga som varken arbetar eller studerar och som står helt utanför arbetsmarknaden. Även i denna grupp finns det unga som är i behov av stöd. I diagram 6.1 redovisas arbetslösheten i åldersgruppen 15–24 år för åren 1976 till 2013 och i åldersgruppen 25–34 år för åren 1988 till 2013.

Diagram 6.1 Ungdomsarbetslöshet 1976–2013

Anm.: Data för 2001–2005 länkade av SCB, medan perioden 1976–2000 är en tillbakaskrivning av Konjunkturinstitutet som bygger på SCB:s länkning av data för 16–24 år, historisk statistik och antaganden.

Källa: Statistiska centralbyrån och Konjunkturinstitutet

Med hänsyn till vad som redovisats ovan bedöms det krävas effektivare åtgärder för att komma till rätta med ungdomsarbetslösheten. Nedsättningen av socialavgifterna för unga bedöms inte vara en ändamålsenlig åtgärd för att komma till rätta med det mer allvarliga ungdomsarbetslöshetsproblemet. Nedsättningen innebär – till skillnad från de flesta andra sysselsättningssubventioner – att alla unga subventioneras, inte bara de som är i behov av stöd. Detta innebär en betydande dödviktsförlust eftersom man då subventionerar unga som redan har en anställning och arbeten som skulle ha kommit till stånd även utan en subvention.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) redovisar i sin rapport 2013:26 Sänkta arbetsgivaravgifter för unga, att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga har haft små effekter på sysselsättningen i förhållande till dess kostnad. Intäktsbortfallet per skapat jobb uppgår enligt rapporten till mellan 1,0 och 1,6 miljoner kronor, vilket anges motsvara omkring fyra gånger den genomsnittliga anställningskostnaden för 19–25-åringar. Även Finanspolitiska rådet har ifrågasatt nedsättningens effektivitet (Svensk Finanspolitik 2012).

En viktig orsak till ungdomsarbetslösheten är brister i utbildningssystemet och i anknytningen till arbetsmarknaden. En mer ändamålsenlig politik måste stödja unga att fullfölja sin gymnasieutbildning. Det är även viktigt att arbetsmarknadspolitiken blir mer effektiv i att rusta och matcha till både jobb och utbildning.

Mot denna bakgrund bör nedsättningen av socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 2 kap. 28 § och 3 kap. 15 a § socialavgiftslagen (2000:980) upphävs och att 2 kap. 29 § och 3 kap. 18 § socialavgifts-

lagen och 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift samt 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ändras.

6.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2015.

Vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften ska den upphävda bestämmelsen i 2 kap. 28 § socialavgiftslagen och bestämmelserna i 2 kap. 29 § socialavgiftslagen, 3 § lagen om allmän löneavgift och 5 § lagen om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på ersättning som betalas ut före den 1 januari 2016. På ersättning som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av 2 kap. 28 § socialavgiftslagen, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga arbetsgivaravgifterna betalas. Motsvarande tillämpning ska gälla för 3 § lagen om allmän löneavgift.

Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 15 a § socialavgiftslagen och bestämmelserna i 3 kap. 18 § socialavgiftslagen och 3 § lagen om allmän löneavgift i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på inkomst som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av 3 kap. 15 a § socialavgiftslagen, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga egenavgifterna betalas. Motsvarande tillämpning ska gälla för 3 § lagen om allmän löneavgift. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret.

Skälen för promemorians förslag: De föreslagna bestämmelserna bör kunna träda i kraft den 1 januari 2015.

Ett omedelbart slopande av de nedsatta socialavgifterna för unga riskerar att leda till alltför kännbara effekter på kort sikt, framför allt för de mindre företagen. Med anledning av detta föreslås som en övergångslösning att nedsättningen halveras under 2015, för att därefter helt upphöra vid utgången av 2015.

Vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften ska därför den upphävda bestämmelsen i 2 kap. 28 § socialavgiftslagen (2000:980) och bestämmelserna i 2 kap. 29 § socialavgiftslagen, 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på ersättning som betalas ut före

den 1 januari 2016. På ersättning som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av 2 kap. 28 § socialavgiftslagen, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga arbetsgivaravgifterna betalas. Motsvarande tillämpning ska gälla för 3 § lagen om allmän löneavgift.

Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 15 a § socialavgiftslagen och bestämmelserna i 3 kap. 18 § socialavgiftslagen och 3 § lagen om allmän löneavgift i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på inkomst som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av 3 kap. 15 a § socialavgiftslagen, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttondelar i stället för en fjärdedel av de övriga egenavgifterna betalas. Motsvarande tillämpning ska gälla för 3 § lagen om allmän löneavgift. I fråga om egenavgifter sammanfaller normalt beskattningsåret med kalenderåret men när så inte är fallet behövs en särskild övergångsregel. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska därför, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret. Det ankommer på Skatteverket att informera och svara på frågor om avgiftsberäkningen.

6.4 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

I Tabell 6.2 nedan redovisas de offentligfinansiella effekterna av en slopad nedsättning av socialavgifterna för unga. Bruttoeffekten inkluderar endast effekten av regeländringen (allt annat lika), medan beräkningen av nettoeffekterna även tar hänsyn till s.k. indirekta effekter. Med indirekta effekter avses här övervältring av avgiftshöjningen på löner, vinster och priser.

De indirekta effekterna för arbetsgivar- och egenavgifterna är olika. Vid beräkning av de indirekta effekterna av en höjning av arbetsgivaravgifterna antas att övervältringen på lönerna det första året är 50 procent och att övervältringen på vinster och priser är 25 procent. Efter hand ökar övervältringen på löner relativt vinster och priser, se vidare avsnittet om effekter för företagen. Övervältringsantagandena innebär att företagets vinster minskar på kort sikt, vilket minskar deras skattebas och därmed bolagsskatteintäkterna. Detta motverkar den positiva offentligfinansiella effekten av regeländringen. Högre priser ökar underlaget för mervärdesskatt, men effekten på de offentliga finanserna motverkas av att offentliga utgifter är knutna till konsumentprisindex. Den sammanlagda effekten av dessa två effekter bedöms vara nära noll.

Höjda egenavgifter leder till en minskning av inkomsten av näringsverksamhet, vilket motverkar intäkterna från avgiftshöjningen.

Underlaget för socialavgifter (inkl. den allmänna löneavgiften) för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år beräknas till cirka

143 miljarder kronor år 2015. Den offentligfinansiella bruttointäkten av ett slopande av nedsättningen av socialavgifterna för unga beräknas uppgå till 11,4 miljarder kronor 2015 och nettointäkten till 9,6 miljarder kronor för samma år. Den varaktiga intäkten beräknas till 19,2 miljarder kronor. Effekterna på kommunernas och landstingens ekonomi i detta sammanhang kommer att vägas in i den sammantagna bedömningen av behovet av förändringar av det generella statsbidraget till kommuner och landsting som görs i budgetpropositionen för 2015.

Tabell 6.2 Offentligfinansiell effekt av förslaget att slopa nedsättningen av socialavgifterna för unga

Miljarder kronor

Bruttoeffekt	Periodiserad nettoeffekt				Varaktig effekt
	2015	2016	2017	2018	
11,44	9,60	18,81	18,25	17,97	19,15

Källa: Egna beräkningar.

Effekter för företagen

En förändring av socialavgifterna tenderar att övervältras på lönekostnader, vinster och priser. Vid en generell förändring kan hela förändringen på lång sikt antas övervältras på lönerna. Ungdomsnedsättningen av socialavgifterna är en riktad åtgärd, där slopandet kan förväntas att i lägre utsträckning övervältras till lägre löner än en generell höjning. I beräkningarna har dock antagits samma övervältringsprofil som vid en generell höjning eftersom osäkerheten kring övervältringsprofilen för en riktad åtgärd är mycket stor. På kort sikt antas en del av det ökade socialavgiftsuttaget övervältras på lönerna. Den del av förändringen som inte övervältras på löner leder till lägre vinster för företagen vilket ger ett lägre uttag av bolagsskatt. På längre sikt antas, av skäl som beskrivs ovan, hela det ökade socialavgiftsuttaget övervältras på lönekostnaderna i form av lägre löner för hela löntagarkollektivet (inte enbart de som påverkas av förändringen).

På kort sikt kommer företagens arbetskostnader att öka. Hur mycket den kortsiktiga arbetskostnaden ökar för ett företag beror på åldersammansättningen bland företagets anställda. Tabell 6.3 visar ökningen i kostnaden för arbetsgivaravgifter till följd av förslaget för en ungdom som vid årets ingång inte fyllt 26 år och som tjänar 25 000 kronor i månaden. År 2015 ökar arbetsgivaravgifterna med ca 2 000 kronor och 2016 med ytterligare ca 2 000 kronor jämfört med dagens regler. Givet att ingen löneövervältring skett motsvarar ökningen i arbetsgivaravgifterna ökningen i arbetskostnaderna.

Tabell 6.3 Förändrade arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år

År	Månadslön	Nuvarande regler	Föreslagna regler	Skillnad
2015	25 000	28 873	30 858	1 985
2016	25 000	28 873	32 855	3 983

Källa: Egna beräkningar.

När det gäller den administrativa bördan för små och medelstora företag medför förslaget för arbetsgivare som har arbetstagare som vid ingången av året inte har fyllt 26 år ett oförändrat uppgiftslämnande – och därmed en oförändrad administrativ börda – under 2015. Från och med den 1 januari 2016 minskar den administrativa bördan för företagen, som ska redovisa en uppgift mindre i arbetsgivardeklarationen. För att mäta förändringar i företagens administrativa kostnader används den s.k. standardkostnadsmetoden. Baserat på denna mätmetod har Tillväxtverket byggt upp databasen MALIN. Avsikten med denna databas är, förutom att tjäna som jämförelsegrund, att den ska kunna användas för att hjälpa till att uppskatta den minskade eller ökade administrativa kostnaden av olika regelförslag. Enligt MALIN kostar en ekonomihandläggare i genomsnitt 266 kronor i timmen, vilket ger en kostnad på ca 4,50 kronor per minut. Vidare anges i databasen att det tar ca 1 till 2 minuter att fylla i enskilda uppgifter om arbetsgivaravgifter. Besparingen för det minskade uppgiftslämnandet vid sloandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga uppskattas därför avrundat till 5–9 kronor per företag och månad.

Beträffande redovisningen av egenavgifter och allmän löneavgift, som enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare betalar, bedöms förslaget inte påverka den administrativa bördan vid redovisningen.

En alternativ lösning till den föreslagna avvecklingen av nedsättningen av socialavgifterna för unga – där nedsättningen i halverad form får leva kvar under 2015 för att helt upphöra vid utgången av 2015 – skulle vara att nedsättningen slopas helt redan den 1 januari 2015. En sådan lösning skulle dock kunna leda till alltför kännbara omedelbara effekter, framför allt för de mindre företagen, och har därför bedömts vara mindre lämplig.

Förslaget förväntas, om något, förbättra konkurrensförhållandena eftersom det innebär ett slopande av en nedsättning och således en ökad likformighet i beskattningen. Det finns inga starka skäl att anta att åldersstrukturen bland unga anställda skulle variera kraftigt mellan företag i samma bransch, men däremot mellan branscher.

Det är inte möjligt att beräkna hur många företag som kommer att påverkas av förslaget, till följd av att statistik saknas.

I avsnitt 6.3 behandlas frågan om särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande eller om det finns behov av speciella informationsinsatser.

Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget att slopa nedsättningen av socialavgifterna för unga medför marginella kostnader för Skatteverket och bedöms kunna hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

Effekter för jämställdheten och fördelningsanalys

Ungdomars sysselsättningsgrad är relativt jämn mellan könen. Förslaget om slopad nedsättning av socialavgifterna för unga bedöms inte få några större konsekvenser för jämställdheten på arbetsmarknaden för ungdomar. Både kvinnors och mäns sysselsättning bedöms kortsiktigt minska men eftersom ungdomar i regel har korta arbetslöshetsperioder bedöms detta inte ha några betydande långsiktiga effekter på jämställdheten. Av samma skäl bedöms inte förslaget ha några direkta effekter på inkomstfördelningen.

7 Komplettering av förslaget om begränsning av avdragsrätten för privat pensionssparande

7.1 Bakgrund

Under våren 2014 remitterades promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen för 2015 (dnr Fi2014/1430). I promemorian föreslogs bl.a. att rätten att göra avdrag för premier för pensionsförsäkring och inbetalningar på pensionssparkonton (pensionssparavdrag) begränsas genom att det fasta beloppet sänks från 12 000 till 2 400 kronor per år. Förslaget har granskats av Lagrådet som har lämnat detta utan erinran. I denna promemoria lämnas förslag om att det fasta beloppet i stället ska sänkas till 1 800 kronor per år.

7.2 Överväganden och förslag

Promemorians förslag: Rätten att göra avdrag för premier för pensionsförsäkring och inbetalningar på pensionssparkonton (pensionssparavdrag) begränsas genom att det fasta beloppet sänks från 12 000 till 1 800 kronor per år.

De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2015 och tillämpas första gången för försäkringspremier som betalas och inbetalningar på pensionssparkonton som görs efter den 31 december 2014.

Skälen för promemorians förslag: Skälen för förslaget att begränsa avdragsrätten för privat pensionssparande utvecklas i den tidigare remitterade promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen för 2015. För att ytterligare förstärka de offentligfinansiella effekterna lämnas i denna promemoria förslag om att det fasta beloppet ska sänkas till 1 800 kronor per år i stället för till 2 400 kronor per år som föreslogs i den tidigare promemorian.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 59 kap. 5 och 14 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

7.3 Konsekvensanalys

År 2015 beräknas drygt två miljoner skattskyldiga yrka avdrag för privat pensionssparande. En begränsning av avdragsrätten till 2 400 kronor per år beräknas beröra drygt 85 procent av de skattskyldiga som gör avdrag, medan en begränsning till 1 800 kronor per år beräknas beröra knappt 90 procent av dem som gör avdrag. Konsekvenserna av förslaget för företag, myndigheter, domstolar och enskilda samt för inkomstfördelning och för jämställdhet mellan män och kvinnor framgår av den tidigare remitterade promemorian.

Att sänka det fasta beloppet från 12 000 till 1 800 kronor per år beräknas öka skatteintäkterna med 3,09 miljarder kronor 2015. Varaktigt beräknas skatteintäkterna öka med 0,98 miljarder kronor. Detta är en ökning med 0,21 miljarder kronor år 2015 och 0,07 miljarder kronor varaktigt jämfört med det tidigare remitterade förslaget.

8 Slopad skattereduktion för läxhjälp

8.1 Bakgrund

Den 1 juli 2007 trädde skattereduktionen för hushållsarbete, det så kallade RUT-avdraget, i kraft. Skattereduktion för hushållsarbete lämnas för vissa särskilt angivna arbeten. Ett sådant arbete är enligt 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) barnpassning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden. När reglerna om skattereduktion för hushållsarbete infördes anfördes i förarbetena avseende barnpassning att i de fall en barnvakt hjälper barnet med läxor eller annat skolarbete bör det omfattas av skattereduktionen, eftersom hjälp med skolarbetet har ett nära samband med själva barnpassningen (prop. 2006/07:94 s. 43). Den 1 januari 2013 infördes en särskild bestämmelse om att skattereduktionen ska omfatta hjälp med läxor och annat skolarbete till elever i skolformer som avses i 10–13, 15 och 18 kap. samt 24 kap. 2–7 §§ skollagen (2010:800), när hjälpen utförs i eller i nära anslutning till bostaden. Ren undervisning är inte avsedd att omfattas av bestämmelsen om skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete (prop. 2012/13:14 s. 7) och var inte heller tidigare avsedd att omfattas av bestämmelsen om skattereduktion för barnpassning (se prop. 2006/07:94 s. 43).

8.2 Överväganden och förslag

Promemorians förslag: Den särskilda bestämmelsen om skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete slopas. Bestämmelsen om skattereduktion för barnpassning ändras så att den endast omfattar barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete.
Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: Elevers möjlighet att få hjälp med läxorna bör inte vara beroende av om de har föräldrar som har möjlighet att hjälpa dem eller betalningsförmåga för att köpa läxhjälp. Skolan ska vara sammanhållen och likvärdig. Detta kommer bl.a. till uttryck i 1 kap. 4 § skollagen (2010:800), som anger att en strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Mot denna bakgrund bör den särskilda bestämmelsen om skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete slopas. För att skattereduktion för mer renodlad sådan hjälp inte åter ska ges inom ramen för barnpassning bör samtidigt bestämmelsen om skattereduktion för barnpassning ändras. Att helt utesluta hjälp med läxor kan dock leda till gränsdragningsproblem när det gäller vilka moment som en barnvakt kan utföra vid ett barnpassningstillfälle. En förutsättning för rätt till skattereduktion för barnpassning bör därför vara att barnpassningen inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete. Med ”läxor och annat skolarbete” avses i detta sammanhang, precis som tidigare i den särskilda bestämmelsen om skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete, sådant skolarbete som hänför sig till läroplaner, kursplaner och ämnesplaner (se prop. 2012/13:14 s. 7).

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229).

8.3 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Förslaget innebär att skattereduktion inte längre ges för köp av tjänster som är inriktade på hjälp med läxor och annat skolarbete. Det är inte möjligt att uppskatta exakt hur stor del av skattereduktionen för hushållsarbete som i dag avser läxhjälp. Branschen för läxhjälp torde stå för den största delen av den totala läxhjälp och bedömningen av de offentligfinansiella effekterna av förslaget baseras därför på läxhjälpbranschens omsättning. Den totala omsättningen för läxhjälpbranschen uppgick till ungefär 100 miljoner kronor 2013 och innebar en omsättningsökning sedan 2012 på ca 80 procent för de fyra största företagen, viktat med företagens storlek. En troligtvis låg uppskattning är att branschens omsättning ökar med 30 procent 2014 och med 15 procent under 2015. Den totala omsättningen skulle således

uppgå till ca 150 miljoner kronor 2015. Enligt uppgifter från branschen skulle ungefär 90 procent av omsättningen kunna vara skattereduktionsberättigad. Vidare uppskattas att ca 45 procent av kundunderlaget utgörs av gymnasieelever och att ca 45 procent är högstadieelever. Bedömningen av förslaget offentligfinansiella effekter baseras på antagandena att läxhjälp till gymnasieelever, med regeländringen, inte längre inkluderas i skattereduktionen för hushållsarbete, vilket var ordningen innan den särskilda bestämmelsen om skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete infördes. Vidare antas att 30 procent av tjänsterna riktade till högstadieelever inte längre ger rätt till skattereduktion, vilket kan vara en låg uppskattning. Huruvida det är 30 procent eller mer beror på i vilken utsträckning företagen kan anpassa sin verksamhet till de nya reglerna. Med givna antaganden beräknas den offentligfinansiella effekten av förslaget uppgå till 50 miljoner kronor 2015. Även nettoeffekterna för 2015–2018 samt den varaktiga effekten av förslaget beräknas uppgå till 50 miljoner kronor.

Effekter för myndigheter och företag

Förslaget innebär att de företag som i dag erbjuder tjänster som är inriktade på hjälp med läxor och annat skolarbete inte kommer att kunna utföra sådana tjänster inom ramen för systemet med skattereduktion för hushållsarbete. Ett alternativ vore att helt exkludera hjälp med läxor och annat skolarbete från systemet genom att utesluta sådan hjälp ur skattereduktionen för barnpassning. En sådan ändring har emellertid bedömts vara mindre lämplig, eftersom den skulle ge upphov till gränsdragningsproblem kring vad en barnvakt kan ägna sig åt inom ramen för skattereduktionen och därmed påverka även de företag som erbjuder barnpassningstjänster utan särskild inriktning på hjälp med läxor och annat skolarbete.

Läxhjälsbranschen fanns i viss utsträckning redan innan skattereduktion gavs för barnpassning och sedermera uttryckligen för hjälp med läxor och annat skolarbete. Köparnas kännedom om dessa tjänster får dessutom antas ha ökat sedan skattereduktionens införande. Det bör således alltså finnas en marknad för hjälp med läxor och annat skolarbete även utan en skattereduktion till köparna av sådana tjänster. Det får dock förutsättas att antalet köpare och antalet köpta tjänster och därmed företagets omsättning kommer att minska i förhållande till nuvarande volymer. Branschen domineras av två större aktörer som tillsammans står för ca 70 procent av den totala omsättningen, men det finns även ett antal mindre företag som erbjuder hjälp med läxor och annat skolarbete. Det saknas dock närmare uppgifter om antalet företag som är verksamma inom läxhjälsbranschen eller storleken på dessa. Förslaget torde särskilt påverka de mindre företagen, särskilt sådana som befinner sig i ett uppstartsskede.

Det är svårt att bedöma om, och i så fall på vilket sätt, enskilda företag kan eller har intresse av att förändra sin verksamhet eller sitt utbud av tjänster för att på så sätt möta en vikande efterfrågan till följd av förändringarna av skattereduktionen för hushållsarbete. I förhållande till företagets nuvarande verksamhet bedöms dock förslaget medföra en

minskning av den sammanlagda omsättningen. Förslaget kan även i viss mån försämra konkurrensen för företag inom läxhjälsbranschen i förhållande till företag som erbjuder barnpassningstjänster utan särskild inriktning på hjälp med läxor och annat skolarbete.

I den utsträckning som de tjänster som berörda företag tillhandahåller exkluderas ur skattereduktionen för hushållsarbete minskar samtidigt den administrativa bördan som tillämpning av den s.k. fakturamodellen för skattereduktionen innebär. Tidsbesparingen för detta kan uppskattas med utgångspunkt i Tillväxtverkets databas MALIN. I databasen anges tidsåtgången för exempelvis lämnande av uppgifter om fulla arbetsgivaravgifter till två minuter och tidsåtgången för lämnande av information om sammanlagda avgifter till i genomsnitt en minut per tillfälle. Mot bakgrund av detta uppskattas tidsbesparingen till ca två minuter per köp, under förutsättning att företagets uppgiftshantering är anpassad till uppgiftslämnandet. Kostnadsbesparingen per köp beräknas då till ca nio kronor (vid en genomsnittlig timlön för administratören på 266 kronor enligt uppgifterna i MALIN).

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar samt ändra blanketter och informationsmaterial. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar inom utgiftsområdet.

Förslaget bedöms inte påverka kostnaderna eller arbetsbördan för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Effekter för enskilda

Förslaget innebär att de personer som i dag köper tjänster som är inriktade på hjälp med läxor och annat skolarbete inte kommer att kunna köpa sådana tjänster inom ramen för systemet med skattereduktion för hushållsarbete. Flera av dessa kommer sannolikt att fortsatt köpa tjänster utan en skattereduktion, även om vissa av dem kan komma att minska antalet köpta timmar. Antalet köpare och antalet köpta tjänster får dock antas minska i förhållande till nuvarande volymer.

9 Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter

9.1 Gällande rätt

Enligt 42 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, får fysiska personer dra av förvaltningsutgifter i inkomstlaget kapital bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 1 000 kronor. Exempel på utgifter som i praxis har ansetts utgöra förvaltningsutgifter är arvoden till banks notariatavdelning, depåavgifter, aviseringsavgifter för lån och bankfacksavgifter.

Begränsningen avseende de första 1 000 kronorna infördes år 1985 för att underlätta genomförandet av en förenklad löntagarbeskattning (SOU 1984:21, prop. 1984/85:180, bet. 1984/85:SkU60, SFS 1985:405). I propositionen (prop. 1984/85:180 s. 71) framhölls å ena sidan bedömningen att ett slopande av avdragsrätten inte kunde förenas med principen om att avdrag medges för intäkternas förvärvande och bibehållande. Å andra sidan anfördes att förvaltningskostnadsavdrag är en mycket frekvent avdragspost samtidigt som det i flertalet fall rör sig om små belopp. Ett slopande av avdragsrätten bedömdes därför medföra att manuella granskningsresurser skulle frigöras och den maskinella hanteringen underlättas. Det framhölls också att förvaltningskostnader delvis har karaktären av privata levnadskostnader. Mot denna bakgrund gjordes bedömningen att förvaltningskostnader borde få dras av bara till den del kostnaderna överstiger 1 000 kronor under beskattningsåret. Konsekvensen av denna begränsning bedömdes bli att avdrag för förvaltningskostnader i stort sett skulle komma att upphöra för fysiska personer.

Begränsningen om 1 000 kronor har behållits sedan den infördes. Vid införandet av IL byttes däremot uttrycket *förvaltningskostnader* ut mot *förvaltningsutgifter*, eftersom det inte är fråga om periodiserade utgifter (prop. 1999/2000:2, bet. 1999/2000:SkU2, rskr. 1999/2000:117). Vidare lades *under beskattningsåret* till för att det tydligt ska framgå att man ska lägga samman samtliga förvaltningsutgifter som ska dras av under ett år och sedan dra av dem till den del de sammanlagt överstiger 1 000 kronor.

9.2 Överväganden och förslag

Promemorians förslag: Förvaltningsutgifter får inte dras av i inkomstslaget kapital.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för promemorians förslag: I dag gäller att fysiska personer får dra av förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 1 000 kronor. Det föreslås nu att avdragsrätten för förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital slopas helt.

Exempel på utgifter som i praxis har ansetts utgöra förvaltningsutgifter är arvoden till banks notariatavdelning, depåavgifter, aviseringsavgifter för lån och bankfacksavgifter. Exempel på utgifter som i praxis inte har ansetts utgöra förvaltningsutgifter är utgifter för tidningarna Affärsvärlden och Veckans Affärer samt utgifter för tidningen Aktiespararen för den som är medlem i Sveriges Aktiesparares Riksförbund.

Det finns både offentligfinansiella skäl och andra skäl som talar för ett slopande av avdragsrätten. Förvaltningsutgifter har delvis karaktären av privata levnadskostnader, vilka som huvudregel inte får dras av vid beskattningen. Ett exempel på utgifter där inslaget av privata levnadskostnader är påfallande är bankfacksavgifter.

I samband med att avdragsrätten för förvaltningsutgifter begränsades till kostnader som överstiger 1 000 kronor uttalades dessutom att detta skulle innebära att avdrag för förvaltningsutgifter i stort sett skulle

upphöra för fysiska personer (se prop. 1984/85:180 s. 71). Eftersom begränsningen är nominellt bestämd och inte har ändrats trots att mer än 25 år har förflutit sedan regleringen trädde i kraft, har effekten av reformen reducerats i takt med att den allmänna prisnivån stigit. Ett slopande av avdragsrätten för förvaltningsutgifter är därmed i linje med syftet med den ursprungliga reformen. Ett slopande av avdragsrätten för förvaltningsutgifter innebär också administrativa lättnader för Skatteverket.

Förslaget innebär ett avsteg från huvudprincipen att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster får dras av. Regeln om att avdrag för förvaltningsutgifter begränsas till kostnader som överstiger 1 000 kronor är dock redan i sig ett avsteg från denna princip. Mot bakgrund av de skäl som nämns ovan bör därför avdragsrätten för förvaltningsutgifter slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 42 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229).

9.3 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Att slopa avdragsrätten för förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital beräknas öka skatteintäkterna med cirka 0,13 miljarder kronor 2015 och varaktigt. Utan ett slopande av avdragsrätten beräknas att cirka 55 000 skattskyldiga skulle ha yrkat avdraget 2015.

Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget bedöms minska Skatteverkets arbetsbörda och medföra en kostnadsbesparing med cirka 4 miljoner kronor årligen. Förslaget bedöms inte medföra någon förändring av kostnaderna eller arbetsbördan för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Effekter för privatpersoner och företag

Cirka 35 procent av de som gör avdrag för förvaltningsutgifter är kvinnor och cirka 65 procent är män. Bland de män som gör avdraget är det genomsnittliga avdragsbeloppet cirka 9 900 kronor medan genomsnittet bland kvinnor som gör avdraget är cirka 8 900 kronor. Såväl förekomsten av avdrag för förvaltningsutgifter som det genomsnittliga avdragsbeloppet ökar med inkomstnivån och ett slopande av avdragsrätten har därför positiva fördelningseffekter.

Förslaget avser endast avdragsrätten i inkomstslaget kapital och inte avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet. Förslaget ökar därmed investeringskostnaderna för privatpersoner som köper förvaltningstjänster, men påverkar inte företagens avdragsrätt.

Slopandet av avdragsrätten förväntas dock påverka företag som säljer förvaltningstjänster, dvs. fondförvaltare, banker, kreditinstitut och andra företag som tillhandahåller förvaltning av fysiska personers kapitaltillgångar. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) företagsdatabas fanns

2012 cirka 9 100 företag med sammanlagt cirka 55 000 anställda med sådan verksamhet (företag med SNI-kod 64). Cirka 7 500 av företagen hade inga anställda. Cirka 1 300 företag hade 1–4 anställda, cirka 200 företag 5–19 anställda, cirka 60 företag 20–49 anställda och cirka 90 företag 50 eller fler anställda.

Ett slopande av avdragsrätten för förvaltningsutgifter ökar kostnaden för att köpa förvaltningstjänster, vilket vid oförändrade priser förväntas minska efterfrågan. Om företagen anpassar priserna påverkas efterfrågan mindre, men i båda fallen förväntas företagets intäkter minska. Storleken på minskningen är svårbedömd, men förvaltningsutgifterna som inte längre berättigar till avdrag beräknas totalt uppgå till cirka 0,43 miljarder kronor 2015. De berörda företagets intäkter uppgick totalt till cirka 250 miljarder kronor 2012. De aktuella intäkterna motsvarar därmed cirka 0,17 procent av 2012 års intäkter. Sektorn som helhet bedöms därför endast påverkas marginellt av förslaget. Enskilda företag kommer dock att påverkas i olika hög utsträckning beroende på hur exponerade de är mot de personer som berörs av en slopad avdragsrätt.

De berörda företagen bedöms också behöva lämna information till sina kunder med anledning av förslaget. Kostnaden för detta varierar mellan företagen, beroende på bl.a. hur många kunder företaget har och hur kunderna kontaktas. Förutom denna engångsinsats medför förslaget inte att några krav på företagen att upprätta, lagra eller överföra information tillkommer eller förändras. Förslaget bedöms därför inte påverka företagets administrativa kostnader som dessa mäts enligt standardkostnadsmodellen.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

1 §

Ändringarna i paragrafens *första stycke* innebär att det införs en skyldighet att betala särskild löneskatt på sådan ersättning som avses i 2 kap. 10 och 11 §§ socialavgiftslagen (2000:980) till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Sådan ersättning som avses i 2 kap. 10 och 11 §§ socialavgiftslagen är bl.a. löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete. Skyldigheten att betala särskild löneskatt avser ersättning för arbete till såväl arbetstagare som uppdragstagare. Särskild löneskatt ska för dessa individer betalas med 8,5 procent.

I paragrafens *andra stycke* regleras vem som är skyldig att betala särskild löneskatt. I första meningen anges att den som utgett sådan ersättning eller sådant bidrag som avses i första stycket är skattskyldig. De föreslagna ändringarna innebär att flera undantag införs från denna huvudregel om skattskyldighet. Ändringarna är en följd av ändringen i första stycket och motsvarar delvis den lydelse paragrafen hade före

2007 (se prop. 2006/07:1 Förslag till statsbudget för 2007, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m., avsnitt 5.3.1, bet. 2006/07:FiU1, rskr. 2006/07:9).

I fråga om rabatt, bonus eller annan ersättning på grund av kundtrohet eller liknande, är det den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för ersättningen som är skyldig att betala särskild löneskatt på ersättningen. Det ska röra sig om ersättning som utgör skattepliktig intäkt enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, t.ex. s.k. frequent flyer-rabatter som ges ut på grund av regelbundna resor i tjänsten. Bestämmelsen har sin förebild i 2 kap. 2 § socialavgiftslagen. Redaktionella förändringar har gjorts i förhållande till den lydelse bestämmelsen hade före 2007.

I fråga om sådan förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket IL är den i vars tjänst rättigheten förvärvats skyldig att betala särskild löneskatt på ersättningen. I 10 kap. 11 § andra stycket IL regleras situationen då någon på grund av sin tjänst förvärvar en rättighet som inte i sig själv är ett värdepapper men som innebär en rätt att i framtiden förvärva ett värdepapper till ett förmånligt pris (personaloptioner). Bestämmelsen innebär att ansvaret för att betala särskild löneskatt för förmån av personaloptioner läggs på den arbets- eller uppdragsgivare eller liknande i vars tjänst rättigheten förvärvades. Bestämmelsen har sin förebild i 2 kap. 1 § andra stycket socialavgiftslagen som infördes den 1 januari 2009 (se prop. 2007/08:152 Slopod avskattning för personaloptioner, bet. 2008/09:SkU2, rskr. 2008/09:4). Någon motsvarande bestämmelse fanns således inte i den lydelse paragrafen hade före 2007.

I fråga om annan ersättning som ges ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person och som har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som utgett ersättningen, är det den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige som är skyldig att betala särskild löneskatt på ersättningen. Det ska röra sig om ersättning som utgör skattepliktig intäkt enligt inkomstskattelagen. Bestämmelsen tar sikte på situationer där ersättning som ges ut av ett utländskt företag har sin grund i en anställning i Sverige. I sådant fall ska särskild löneskatt betalas på ersättningen av arbetsgivaren i Sverige, under förutsättning att förmånen inte grundar sig på en anställning i det utländska företaget. Bestämmelsen har sin förebild i 2 kap. 3 § socialavgiftslagen. Redaktionella förändringar har gjorts i förhållande till den lydelse bestämmelsen hade före 2007.

2 §

Ändringarna i paragrafen innebär att en skyldighet att betala särskild löneskatt på inkomst av aktiv näringsverksamhet införs för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Särskild löneskatt ska för dessa individer betalas med 8,5 procent.

I övrigt har språkliga ändringar gjorts.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I första punkten anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2015.

Av *andra punkten* framgår att bestämmelsen i 1 § i den nya lydelsen tillämpas på ersättning som betalas ut efter den 31 december 2014.

Av *tredje punkten* framgår att bestämmelsen i 2 § i den nya lydelsen tillämpas på inkomst som uppbärs efter den 31 december 2014. För enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag motsvaras normalt sett beskattningsåret av kalenderåret. Det kan dock förekomma att beskattningsåret av någon anledning, exempelvis vid nystartade verksamheter, omfattar delar av två kalenderår. En särskild övergångslösning behövs därför för det fall beskattningsåret omfattar tid före den 1 januari 2015. Enligt tredje punkten ska i dessa fall, om den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2014 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

3 §

Andra stycket upphävs vilket innebär att nedsättningen av den allmänna löneavgiften för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2015.

Som en övergångslösning ska bestämmelsen i 3 § i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut före den 1 januari 2016. På lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 3 § löneavgiften tas ut med fem åttiondelar i stället för en fjärdedel av procenttalet. En övergångsbestämmelse av den innebörden har därför tagits in i *andra punkten*.

I *tredje punkten* anges att bestämmelsen i 3 § i den äldre lydelsen fortfarande ska tillämpas på inkomst enligt 2 § som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst enligt 2 § som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 3 § löneavgiften tas ut med fem åttiondelar i stället för en fjärdedel av procenttalet. I fråga om egenavgifter sammanfaller normalt beskattningsåret med kalenderåret men när så inte är fallet behövs en särskild övergångsregel. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska därför, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret.

10.3 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

42 kap.

6 §

Ändringen innebär att förvaltningsutgifter inte får dras av i inkomstslaget kapital.

59 kap.

5 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att det fasta avdragsbeloppet för betalning av premier för pensionsförsäkringar och inbetalningar på pensionssparkonton begränsas till högst 1 800 kronor per år.

14 §

Ändringen i paragrafen är en konsekvens av den nya lydelsen i 5 § första stycket.

63 kap.

3 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om beräkningen av grundavdraget för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år.

Regleringen innebär att grundavdraget för fysiska personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år uppgår till beloppet enligt 3 § med tillägg av ett särskilt belopp som anges för vissa inkomstintervall. Ändringarna innebär att det särskilda beloppet höjs så att skillnaden i beskattning mellan lön och pension avskaffas helt för inkomster upp till ca 120 000 kronor per år. Ändringen innebär också att det särskilda beloppet höjs för personer som har fyllt 65 år med inkomster upp till ca 240 000 kronor per år.

65 kap.

5 §

Ändringarna i paragrafens *andra stycke* innebär att uppräkningsgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster begränsas genom att den nedre skiktgränsen fastställs till 421 800 kronor för beskattningsåret 2015. Utan begränsningen skulle den nedre skiktgränsen uppgå till 430 200 kronor för beskattningsåret 2015.

Vidare innebär ändringarna att den övre skiktgränsen fastställs, efter uppräkning med konsumentprisindex plus två procentenheter, till 616 100 kronor för beskattningsåret 2015. Denna bestämning görs för att få samma basår, dvs. beskattningsåret 2015, vid efterföljande uppräkningsgränserna.

67 kap.

7 §

Av paragrafen framgår skattereduktionens storlek i förhållande till arbetsinkomstens storlek för dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år.

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att jobbskatteavdraget trappas av för dem som har arbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp per år. För dem som har årsarbetsinkomster som överstiger 13,48 prisbasbelopp trappas jobbskatteavdraget av med 3 procent för den delen av arbetsinkomsten som överstiger 13,48 prisbasbelopp.

Ett nytt *andra stycke* införs i paragrafen. I andra stycket anges att om beräkningen enligt första stycket medför att skattereduktionen blir negativ, anses skattereduktionen vara noll.

8 §

Av paragrafen framgår skattereduktionens storlek i förhållande till arbetsinkomstens storlek för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år.

Ändringen i paragrafen innebär att jobbskatteavdraget trappas av för dem som har arbetsinkomster som överstiger 600 000 kronor per år. För dem som har årsarbetsinkomster som överstiger 600 000 kronor trappas jobbskatteavdraget av med 3 procent för den delen av arbetsinkomsten som överstiger 600 000 kronor.

Ett nytt *andra stycke* införs i paragrafen. I andra stycket anges att om beräkningen enligt första stycket medför att skattereduktionen blir negativ, anses skattereduktionen vara noll.

13 §

Ändringen i *sjätte punkten* och upphävandet av *åttonde punkten* innebär att skattereduktion inte längre ges för renodlad hjälp med läxor och annat skolarbete. För rätt till skattereduktion för barnpassning krävs vidare att barnpassningen inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete. Med ”ringa” avses enligt inkomstskattelagens terminologi ca 5–10 procent (se prop. 1999/2000:2, del 1, s. 498). Med ”läxor och annat skolarbete” avses sådant skolarbete som hänför sig till läroplaner, kursplaner och ämnesplaner.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Av *andra punkten* framgår att bestämmelserna i 42 kap. 6 §, 63 kap. 3 a §, 65 kap. 5 § samt 67 kap. 7, 8 och 13 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2014.

Av *tredje punkten* framgår att bestämmelserna i 59 kap. 5 och 14 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för försäkringspremier som betalas och inbetalningar på pensionssparkonton som görs efter den 31 december 2014.

Av *fjärde punkten* framgår att äldre bestämmelser gäller för försäkringspremier som betalats respektive inbetalningar på pensionsparkonton som gjorts före den 1 januari 2015. Det innebär att de nya bestämmelserna tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2014 med följande undantag.

Skattskyldiga som redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet kan ha andra beskattningsår än kalenderår. Av *fjärde punkten* framgår att i sådana fall ska det fasta avdragsbeloppet beräknas enligt äldre bestämmelser när det gäller premiebetalningar och inbetalningar som

görs under beskattningsåret men före den 1 januari 2015. För premiebetalningar och inbetalningar som görs under beskattningsåret men efter ikraftträdandet av de nya bestämmelserna gäller det nya lägre avdragsutrymmet. Om premiebetalningar eller inbetalningar görs under 2014 såväl som under 2015 kan premiebetalningarna eller inbetalningarna som görs under 2015 således beaktas bara till den del de tillsammans med premiebetalningar eller inbetalningar under 2014 ryms inom avdragsutrymmet beräknat enligt 5 § i sin nya lydelse.

Övergångsregeln kan illustreras med följande exempel. Det fasta avdragsbeloppet enligt de regler som gällde före den 1 januari 2015 uppgår till 12 000 kronor. En skattskyldig har påbörjat en enskild näringsverksamhet den 1 juli 2014 och får därför ett första förlängt räkenskapsår som slutar den 31 december 2015. Vid beskattningen 2015 yrkar den skattskyldige avdrag för pensionsförsäkringspremier med sammanlagt 25 000 kronor, varav 12 000 kronor betalats under 2014 och 13 000 kronor betalats under 2015. Avdrag för 2014 års premiebetalning medges med 12 000 kronor enligt det årets regler. När det gäller premien som betalats under 2015 ska avdragsrätten prövas enligt de nya bestämmelserna. Övergångsbestämmelsen innebär att avdrag för 2015 års premie (13 000 kronor) kan medges bara till den del det nya avdragsutrymmet om 1 800 kronor med tillägg med 35 procent av inkomsten av näringsverksamheten, dock högst tio prisbasbelopp, överstiger den premie som betalats under 2014.

Av 59 kap. 7 § följer att det nya lägre avdragsutrymmet gäller också när avdrag yrkas enligt den bestämmelsen från och med beskattningsåret 2015, även om premiebetalning eller inbetalning gjorts före den 1 januari 2015.

10.4 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

2 kap.

Upphävande av 28 §

Paragrafen upphävs vilket innebär att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas.

29 §

Ändringen i paragrafens *andra stycke* är en följd av att 2 kap. 28 § upphävs.

3 kap.

Upphävande av 15 a §

Paragrafen upphävs vilket innebär att nedsättningen av egenavgifterna för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas.

18 §

Ändringen i paragrafens *tredje punkt* i *andra stycket* är en konsekvens av att nedsättningen av egenavgifterna för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år slopas genom upphävandet av 3 kap. 15 a §. En förut-

sättning för att avdrag vid beräkningen av egenavgifterna ska kunna göras enligt denna paragraf är att den avgiftsskyldige inte tillhör en sådan åldersgrupp som redan är föremål för en nedsättning av egenavgifterna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2015.

Som en övergångslösning ska den upphävda bestämmelsen i 2 kap. 28 § och bestämmelsen i 2 kap. 29 § i den äldre lydelsen fortfarande tillämpas på ersättning som betalas ut före den 1 januari 2016. På ersättning som betalas ut under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 2 kap. 28 §, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttiondelar istället för en fjärdedel av de övriga arbetsgivaravgifterna betalas. En övergångsbestämmelse av den innebörden har därför tagits in i *andra punkten*.

I *tredje punkten* anges att den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 15 a § och bestämmelsen i 3 kap. 18 § i den äldre lydelsen fortfarande ska tillämpas på inkomst som uppbärs före den 1 januari 2016. På inkomst som uppbärs under 2015 ska dock vid tillämpningen av bestämmelsen i 3 kap. 15 a §, utöver hela ålderspensionsavgiften, fem åttiondelar i stället för en fjärdedel av de övriga egenavgifterna betalas. I fråga om egenavgifter sammanfaller normalt beskattningsåret med kalenderåret men när så inte är fallet behövs en särskild övergångsregel. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av 2014 respektive såväl före som efter utgången av 2015 ska därför, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av 2014 respektive tiden efter utgången av 2015 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under respektive tid och hela beskattningsåret.

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

5 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är en följd av att 2 kap. 28 § socialavgiftslagen (2000:980) upphävs.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2015.

Av *andra punkten* framgår att bestämmelsen i 5 § i den nya lydelsen inte ska tillämpas på ersättning som betalas ut före ikraftträdandet.